

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 23.1.2008
COM(2008) 18 végleges

2008/0015 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

a szén-dioxid geológiai tárolásáról, valamint a 85/337/EGK és a 96/61/EK tanácsi irányelv, a 2000/60/EK, a 2001/80/EK, a 2004/35/EK és a 2006/12/EK irányelv és az 1013/2006/EK rendelet módosításáról

(előterjesztő: a Bizottság)

{COM(2008) 30 végleges}
{SEC(2008) 54}
{SEC(2008) 55}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

A javaslat indokai és célkitűzései

Az energiahatékonyság és a megújuló energiaforrások hosszú távon mind az ellátásbiztonság, mind az éghajlatváltozás problémájára a leginkább fenntartható megoldást jelentik. Az EU, illetve a világ CO₂-kibocsátása ugyanakkor nem csökkenthető 2050-ig 50%-kal, ha nem élünk az ipari létesítményekből származó CO₂ elkülönítésében és földtani közegekben történő tárolásában (szén-dioxid elkülönítése és tárolása, CET) rejlő lehetőségekkel. A következő tíz évben a meglévő széntüzelésű erőművek energiatermelési kapacitásának mintegy egyharmada helyett új kapacitást fognak üzembe helyezni. Nemzetközi szinten Kína, India, Brazília, Dél-Afrika és Mexikó energiafogyasztása jelentősen meg fogja növelni a globális keresletet, és ezt a többletet várhatóan javarészt fosszilis tüzelőanyagok fogják fedezni. Az ebben a javaslatban szereplő jogi keretszabályozásnak az a célja, hogy a CO₂ elkülönítése és tárolása reális lehetőséggé váljon a kibocsátások csökkentésére, és az egyes műveletekre biztonságos, felelős módon kerülhessen sor.

Általános háttér

Az éghajlatváltozás 2 °C-ra való csökkentésére vonatkozó közösségi célkitűzés teljesítéséről kiadott bizottsági közlemény világossá teszi, hogy ahhoz, hogy 2050-ig világszinten 50%-kal csökkenhessen a CO₂-kibocsátás, 2020-ig a fejlett ipari országokban 30%-os csökkenést kell elérni, és ennek az értéknek 2050-re 60-80%-ra kell növekednie. A közlemény arra is rámutat, hogy ez a csökkentés műszakilag megvalósítható, és az előnyök bőségesen ellensúlyozzák a költségeket, eléréséhez ugyanakkor minden lehetőséget, így a szén-dioxid elkülönítését és tárolását is ki kell aknázni.

A második európai éghajlat-változási program (ECCP II.) keretében munkacsoport alakult a szén-dioxid elkülönítésével és geológiai tárolásával kapcsolatos kérdések vizsgálatára. A munkacsoport hangsúlyozta, hogy mind politikai, mind jogszabályi szinten keretet kell meghatározni a CET számára. A fosszilis tüzelőanyagokból való fenntartható energiatermelésről 2007 januárjában elfogadott közlemény cselekvési tervet tűzött ki a Bizottság számára a 2007. évre vonatkozóan, amelynek értelmében a Bizottságnak kellően megalapozott keretet kellett kidolgoznia a CET-folyamat igazgatására.

Ezt követően az Európai Tanács 2007 márciusában Brüsszelben tartott ülészakán a résztvevők sürgették, hogy a tagállamok és a Bizottság dolgozzák ki a környezeti szempontból biztonságos CET megvalósíthatóságához szükséges műszaki, gazdasági és jogszabályi keretrendszert.

Hatályos rendelkezések a javaslat által szabályozott területen

A lehetőségekhez mérten arra törekedtünk, hogy a CET kockázatait a hatályos

rendeletek alapján kezeljük. Ennek értelmében a CO₂ elkülönítésével járó kockázatokat a környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről szóló 96/61/EK irányelv (IPPC-irányelv) felhasználásával javasoljuk szabályozni, az elkülönítés, a csővezetékes szállítás és a tárolás környezeti hatásainak értékelésére az egyes projektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló 85/337/EGK irányelvet (EIA-irányelv) javasoljuk felhasználni, a CET okozta helyi környezetkárosítással kapcsolatban viselt felelősséget a környezeti károk megelőzése és felszámolása tekintetében a környezeti felelősségről szóló 2004/35/EK irányelvvel javasoljuk szabályozni, míg az éghajlatváltozásban okozott kárért viselt felelősséget annak előírásával, hogy – az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei kereskedelmi rendszerének létrehozásáról szóló 2003/87/EK irányelvvel összhangban – szivárgás esetén kibocsátási egységeket kelljen leadni.

Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival és célkitűzéseivel

Mivel kellő mértékben összeegyezteti az ellátás biztonságával és az éghajlatváltozással kapcsolatos célkitűzéseket, a javaslat összhangban van a fenntartható fejlődésre vonatkozó stratégiával. A javaslat másrészt a gazdasági növekedésre és a foglalkoztatásra vonatkozó stratégiával is összhangban van, mert a CET keretszabályozásának kialakításával segíti az innovációt, valamint potenciálisan azt, hogy az EU kedvező helyzetbe kerüljön az új technológia piacán.

2. KONZULTÁCIÓ AZ ÉRDEKELTEKKEL ÉS HATÁSVIZSGÁLAT

Konzultáció az érdekeltekkel

A konzultáció módszerei, az érintett főbb ágazatok és a válaszadók általános bemutatása

A konzultáció elsősorban az érdekeltekkel szervezett találkozókra zajlott. Az európai éghajlat-változási program CET-tel foglalkozó III. munkacsoportja 2006 első felében négy ízben is ülésezett. A Bizottság „A CO₂ elkülönítése és föld alatti tárolása – van okunk aggódni?” címmel internetes konzultációt szervezett, amelyre 787 hozzászólás érkezett. Az érdekeltek részvételével 2007. május 8-án nagyszabású találkozóra került sor, ahol a Bizottság bemutatta a keretszabályozásra vonatkozó elképzeléseit, és a résztvevőknek lehetőségük volt észrevételeket tenni. A javaslat egyes aspektusainak részletesebb megvitatása céljából kisebb csoportokban további eseti találkozókra is sor került.

A válaszok összefoglalása és figyelembevételük módja

Az internetes konzultációból kiderült, hogy a fosszilis tüzelőanyagokból való fenntartható energiatermelésről szóló közleményben (COM(2006) 843 végleges) megfogalmazott legfontosabb célkitűzéseket az érintettek nagymértékben támogatják. A hozzászólók elsősorban amiatt aggódtak, hogy a folyamat elterelheti a figyelmet az energiahatékonyságról és a megújuló energiaforrásokról, és aggodalmuknak adtak hangot a CO₂ föld alatt tarthatóságával kapcsolatban is. Az a két célkitűzés, amelynek értelmében 2020-ig 20%-kal kell javítani az energiahatékonyságot, illetőleg el kell érni, hogy a végfelhasználói

energiakeresletből a megújuló energiaforrások 20%-kal részesedjenek, biztosítani fogja, hogy ezek a kezdeményezések továbbra is az éghajlat-változási és az energiapolitika középpontjában legyenek. A CET jogi keretszabályozása a tárolás biztonságosságára összpontosít, az érdekeltekből is ez a kérdéskör váltotta ki a legnagyobb aggodalmat.

A közvélemény széles körben üdvözölte a javasolt jogi keretszabályozással kapcsolatos bizottsági elképzeléseket. Felmerült ugyanakkor, hogy mennyire egyeztethető össze a szubszidiaritás és az arányosság elvével a Bizottság azon javasolt hatásköre, hogy elfogadhatja vagy elutasíthatja a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok engedélyezési határozatainak tervezetét. Ebben a tekintetben a javaslat úgy módosult, hogy bár megmaradt az EU-szintű felülvizsgálat intézménye, a végső szót mégis a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság mondja ki.

Egyes válaszadók (elsősorban nem kormányzati szervezetek) üdvözölték, mások megkérdőjelezték azt az elképzelést, hogy egy adott időponttól kezdve kötelezővé kellene tenni a CET alkalmazását. Akik kétségüknek adtak hangot, ezt elsősorban azon az alapon tették, hogy a technológiai háttér még nem érett meg a kötelező alkalmazásra, és megjósolhatatlan az intézkedésnek az energiaellátás szerkezetére gyakorolt hatása. A Bizottság a hatásvizsgálat keretében foglalkozott a CET kötelezővé tételének gazdasági, társadalmi és környezeti hatásaival, és arra a következtetésre jutott, hogy ezt a kötelezettséget egyelőre nem érdemes bevezetni.

A Bizottság 2007. február 19. és április 30. között nyílt internetes konzultációt tartott, amelynek során 787 visszajelzés érkezett. Az eredmények a http://ec.europa.eu/environment/climat/ccs/index_en.htm internetcímen olvashatók.

Szakértői vélemények összegyűjtése és felhasználása

Érintett tudomány- és szakterületek

Tudományos szakértelem igénybevételére a következő területeken volt elsősorban szükség: energetikai modellezés a CET bevezetését elősegítő különböző lehetőségek következményeinek előrejelzésére; e forgatókönyvek alapján az európai tárolási kapacitás meglétének és várható igénybevételének elemzése; a kérdéses technológia alkalmazásához társuló környezeti következmények elemzése; kockázatkezelési keretrendszer kidolgozása e következmények minimalizálására.

Alkalmazott módszertan

Az energetikai forgatókönyveket az Athéni Nemzeti Műszaki Egyetemen kifejlesztett PRIMES modell segítségével modelleztük. Az eredményekből egyrészt a hatodik keretprogramból finanszírozott CASTOR projekt keretében kidolgozott forrás-elnyelő párosító eszköz, másrészt a hatodik keretprogramból finanszírozott GEOCAPACITY projekt keretében létrehozott tárolókapacitás-adatbázis alkalmazásával elkülönítési, szállítási és tárolási hálózati modelleket állítottunk fel. E forgatókönyvek környezeti hatásait a levegőminőség tekintetében az IIASA által kidolgozott POLES modell, a többi környezeti hatás tekintetében

az ERM módszertana alapján elemeztük. Az alkalmazható kockázatkezelési stratégiákkal kapcsolatban műszaki adatokat az ERM és az ECN eljárásaiból, az OSPAR-bizottság munkadokumentumaiból és az OSPAR-bizottság 2007. évi ülésén elfogadott kockázatkezelési keretből, valamint a hatodik keretprogram keretében finanszírozott CO2ReMoVe projektből nyertünk.

A megkérdezett legfontosabb szervezetek, szakértők

Az Athéni Nemzeti Műszaki Egyetem az energetikai modell kapcsán; a TNO, a British Geological Survey, a GEUS és a SINTEF, valamint a hatodik keretprogramból finanszírozott CASTOR és GEOCAPACITY projekt; az ECN, az ERM és az IIASA a környezeti kockázatok elemzése és kezelése kapcsán. Különösen hasznosnak bizonyult a fosszilis tüzelésű kibocsátásmentes erőművekkel foglalkozó, az érdekeltek által létrehozott és a Bizottság támogatását is élvező európai technológiai platformmal folytatott párbeszéd. További fontos adalékokkal szolgáltak a nemzetközi éghajlat-változási kormányközi panel (IPCC), valamint a Nemzetközi Energiaügynökség, különösen pedig ennek az üvegházhatást okozó gázokkal foglalkozó K+F-programja keretében közzétett szakcikkek.

A beérkezett és felhasznált javaslatok összefoglalása

Felmerült olyan súlyos kockázat lehetősége, amely visszafordíthatatlan következményekkel járhat. Nem alakult ki egyetértés arról, hogy van-e ilyen kockázat.

Ez nem jelenti azt, hogy a CET teljesen kockázatmentes lenne. Az ezzel összefüggésben (a Krakói Természettudományi és Műszaki Egyetemnek a Bizottsághoz intézett levelében) kifejezett konkrét aggályokat azonban az érintettek általában nem osztják. A szakemberek tulajdonképpen széles körben egyetértenek abban, amit legegyértelműbben az IPCC CET-ről szóló különjelentése ír le, hogy tudniillik megfelelően kiválasztott, fenntartott és leszerelt tárolóhelyek esetén a szivárgás – és ebből következően a visszafordíthatatlan következmények – kockázata valójában csekély. Ez a javaslat éppen azt kívánja biztosítani, hogy az iparág ilyen eljárásokat kövessen.

A szakértői vélemények nyilvános hozzáférhetőségének biztosítása

A Nemzetközi Energiaügynökség és az IPCC felhasznált dokumentumai máris nyilvánosak. A hatásvizsgálatra vonatkozó adatok közül a PRIMES modell forgatókönyvei, valamint az IIASA, a TNO és az ECN/ERM jelentései a későbbiekben lesznek az interneten hozzáférhetők.

Hatásvizsgálat

A hatásvizsgálat egyrészt az elkülönítés, a szállítás és a tárolás szabályozásának legjobb módját vizsgálta, másrészt pedig azt, hogy hogyan célszerű ösztönözni a CET bevezetését. A következő két bekezdés a szabályozással, az utánuk következő szövegrész az ösztönzéssel foglalkozik.

Az elkülönítés és a tárolás szabályozása tekintetében óvatos megoldást

választottunk. Abból kiindulva, hogy a CO₂ elkülönítése és szállítása, illetve más hasonló, már szabályozott tevékenységek (pl. a csővezetékes földgázszállítás) között a kockázatokat tekintve nincs olyan lényeges különbség, amely eltérő szabályozási modellt tenne szükségessé, ezekre a tevékenységekre a már hatályos keretszabályozást javasoljuk kiterjeszteni.

A tárolás tekintetében a következő lehetőségeket elemeztük: (i) a kibocsátáskereskedelmi irányelv felhasználását; (ii) az IPPC-irányelv felhasználását; (iii) a hulladékokra irányadó jogi aktusok felhasználását; (iv) új keretszabályozás kialakítását. A kibocsátáskereskedelmi rendszer révén nem lehetne teljes körűen szabályozni a CET környezeti kockázatait, az IPPC-irányelv és a hulladékjog pedig nem alkalmas kellőképpen - illetve csak nagymértékű módosítás árán lenne alkalmassá tehető - a CO₂ tárolásával kapcsolatos speciális követelmények bevezetésére. Ezért új keretszabályozás kialakítása mellett döntöttünk.

Az ösztönzés tekintetében a következő lehetőségeket vizsgáltuk meg: (i) a CET kerüljön be a kibocsátáskereskedelmi rendszerbe, és a technológia bevezetését határozza meg a kibocsátás piac; (ii) az (i) lehetőségben foglaltakon túlmenően egy bizonyos időponttól kezdve legyen kötelező a CET alkalmazása (és a meglévő létesítmények ilyen célú átalakítása). A CET kötelezővé tétele elősegíti a mielőbbi bevezetést, de jelentős többletköltségek árán; ha a folyamatot a kibocsátás piac határozza meg, akkor a CET-et ott és akkor fogják bevezetni, ahol és amikor költséghatékonyak bizonyul. Úgy döntöttünk, hogy a CET egyelőre ne legyen kötelező.

A Bizottság a munkaprogramnak megfelelően hatásvizsgálatot végzett, az erről készült zárójelentés megtekinthető a következő weboldalon:
http://ec.europa.eu/environment/climat/ccs/index_en.htm.

3. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

A javasolt intézkedés összefoglalása

A javaslat a 96/61/EK irányelven keresztül szabályozza a CO₂ elkülönítését, továbbá a 85/337/EGK irányelven keresztül szabályozza mind a CO₂ elkülönítését, mind annak szállítását. Elsődleges célja azonban az, hogy szabályozza a CO₂ tárolását, és felszámolja a CO₂-tárolás bevezetését jelenleg hátráltató jogszabályi szintű akadályokat.

Jogalap

A 175. cikk (1) bekezdése.

A szubszidiaritás elve

A szubszidiaritás elve annyiban érvényesül, amennyiben a javaslat nem tartozik a Közösség kizárólagos hatáskörébe.

A javaslat célkitűzéseit a tagállamok a következők miatt nem tudják kielégítően megvalósítani:

A tagállamok külön-külön való fellépése nem lenne elegendő ahhoz, hogy a CO₂ tárolásával összefüggésben a környezet hasonlóan magas szintű, egységes védelemben részesüljön. Ha a tagállamok maguk lépnének, akkor nem lenne mód kezelni a határokon átnyúló tárolóhelyek kérdését, és nem lehetne biztosítani, hogy a szállítóhálózatokhoz és a tárolóhelyekhez egész Európában egységes feltételekkel lehessen hozzáférni. Az engedélyezési feltételek és a tárolóhellyel kapcsolatban viselt felelősségnek az államra való átruházására vonatkozó feltételek tagállami szintű meghatározása a versenyfeltételeket is torzítaná.

Az elkülönített és tárolt CO₂-t a kibocsátáskereskedelmi rendszer úgy veszi figyelembe, mintha ki sem bocsátották volna. Ha Európa-szerte eltérőek lennének a tárolásra irányadó biztonsági előírások, azzal torzulna a szén-dioxid-kibocsátási egységek piaca, és nem lehetne teljesíteni az éghajlatváltozással kapcsolatban a tagállamok által tett vállalásokat.

A javaslat célkitűzéseit a következők miatt hatékonyabban lehet közösségi fellépéssel megvalósítani:

Az uniós szintű fellépés biztosíthatja a fentiekben megfogalmazott kérdések következetes kezelését: egységesek lesznek az engedélyezési feltételek, közös szabályok szerint lesz lehetőség átadni az államnak a felelősséget, egységes feltételekkel lehet hozzáférni a szállításhoz és a tároláshoz, és mód lesz határokon átnyúló tárolóhelyek létesítésére. Uniós szintű fellépéssel Európa-szerte egységesen magas szinten biztosítható a környezet és az emberi egészség védelme, és elkerülhető a szén-dioxid-kibocsátási egységek piacának torzulása.

A javasolt megoldás igazodik a más olyan területeken bevezetett szabályozáshoz, ahol a hasonló mértékű környezeti kockázatok és versenyjogi megfontolások miatt, hasonló okokból európai uniós szintű szabályozás lépett életbe (pl. hulladéklerakók).

Az engedélyezésre, az üzemeltetésre és a folyamatos ellenőrzésre, valamint a bezárásra vonatkozó követelmények nem lépik túl azt a mértéket, amely ahhoz szükséges, hogy a környezet EU-szerte azonos szintű védelemben részesüljön. Más intézkedések azokra a területekre korlátozódnak, amelyeken a tagállamok külön-külön fellépve versenytorzulást okozhatnának: ebbe a körbe tartozik az államnak való felelősségátadás szabályozása, a kárfelelősséghez fedezetet nyújtó pénzügyi tartalékképzési kötelezettség, valamint a szállítóhálózatokhoz és a tárolóhelyekhez való hozzáférés szabályozása.

A javaslat ezért megfelel a szubszidiaritás elvének.

Az arányosság elve

A javaslat a következők miatt megfelel az arányosság elvének:

Irányelv elfogadására teszünk javaslatot, mert elegendő a CO₂-tárolás célkitűzéseit és általános követelményeit meghatározni, a végrehajtás részletei a tagállamokra hagyhatók.

A tárolóhelyek engedélyezésére, illetőleg a jellemzésre, a folyamatos ellenőrzésre

és a bezárásra vonatkozó követelmények olyan alapvető rendelkezések, amelyek a környezet egységes védelme és a versenytorzulás megelőzése érdekében szükségesek. Ezen belül a tárolóhelyek kijelölésére és folyamatos ellenőrzésére kellően részletes szabályokat kell megállapítani ahhoz, hogy a lehető legmagasabb szinten legyen biztosítható a környezet védelme, és a közvélemény már a kezdetektől fogva bízjon a rendszerben. Az engedélyek Bizottság általi felülvizsgálatát az a többletbiztonság indokolja, amely ezáltal a tárolóhelyek első nemzedéke vonatkozásában elérhető, illetőleg azok a tapasztalatok, amelyek ily módon a jellemzés és a folyamatos ellenőrzés terén összegyűjthetők. Ezen tapasztalatok alapján a Bizottság később további végrehajtási szabályokat és iránymutatásokat dolgozhat majd ki. A Bizottság 2015-ig értékelné fogja, hogy továbbra is szükség van-e az engedélyek felülvizsgálatára, és ennek megfelelően új intézkedésekre fog javaslatot tenni.

Az eszköz megválasztása

Javasolt eszköz: irányelv.

Más eszköz a következők miatt nem lenne megfelelő:

Az engedélyezés rendszerének jogilag kötelező hatályúnak kell lennie, mert csak így biztosítható a környezet kellően magas szintű védelme. A rendelet nem lenne megfelelő megoldás, mert a követelmények úgy vannak megfogalmazva, hogy a végrehajtás tekintetében a tagállamoknak nagy legyen a mozgásterük.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONATKOZÁSOK

Az engedélyezés körében elfogadott határozatok Bizottság általi felülvizsgálata évente mintegy 0,76 millió EUR összegű költségvetést igényel.

5. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Egyszerűsítés

A javaslat egyszerűsíti a jogi szabályozást és az uniós, illetve a nemzeti hatóságok által követendő igazgatási eljárásokat.

Fellépés hiányában a CET esetében is a hulladékokra, a vízügyre és az ipari szennyezőanyag-kibocsátásokra irányadó számos különböző jogi aktust kellene alkalmazni, ami jogi szempontból bizonytalan helyzetet eredményezne. Ez a javaslat egyértelműen megjelöli, hogy a szén-dioxid elkülönítésének és tárolásának mely aspektusára melyik hatályos jogi rendelkezést kell alkalmazni.

Ahelyett, hogy a CO₂ tárolásának szabályozása érdekében külön átültető jogszabályokat kellene elfogadni a vízügy, a hulladékjog és az ipari szennyezőanyag-kibocsátás területén, elegendő lesz egyetlen keretjogszabályt megalkotni.

A javaslat a Bizottság jogalkotási és munkaprogramjában 2007/ENV/004 szám alatt szerepel.

Megfelelési táblázat

A tagállamok kötelesek megküldeni a Bizottságnak az irányelvet átültető nemzeti rendelkezések szövegét, valamint a rendelkezések és az irányelv közötti megfelelést bemutató táblázatot.

Európai Gazdasági Térség

A javasolt jogi aktus EGT-vonatkozású, ezért az egész Európai Gazdasági Térségben alkalmazni kell.

A javaslat részletes magyarázata

Az 1. fejezet az irányelv tárgyát, hatályát és az irányelvben alkalmazott fogalmak meghatározását rögzíti. Ezek a rendelkezések előírják különösen, hogy a geológiai tárolás célja a CO₂ hosszú távú egy helyben tartása, és hogy vízoszlopban nem szabad CO₂-t tárolni.

A 2. fejezet a tárolóhelyek kijelölését és a talajfelderítési engedélyeket szabályozza: egyértelművé teszi, hogy a tárolás céljára felhasználható területeket és a felhasználás feltételeit a tagállamok határozzák meg, és megállapítja a talajfelderítés szabályait.

A 3. fejezet a tárolási engedélyekkel foglalkozik. A 10. cikk értelmében a Bizottság felülvizsgálja az engedélyezési határozatok tervezetét. A Bizottság ezekről a tervezetekről véleményt alkothat, amelyet a hatáskörrel rendelkező hatóságnak az engedélyező határozat meghozatalakor figyelembe kell vennie. További rendelkezés ebben az összefüggésben, hogy a 29. cikk 1. pontjának b) alpontja értelmében a CO₂-tárolóhelyekre alkalmazni kell a környezetvédelmi hatásvizsgálatokról szóló irányelvet (a 97/11/EK irányelvvel módosított 85/337/EGK irányelvet), azaz hatásvizsgálatot kell végezni, és nyilvános konzultációt kell tartani.

A 4. fejezet az üzemeltetésre, a bezárásra és a bezárást követő időszakra vonatkozó követelményeket rögzíti, így különösen szabályozza a CO₂ elfogadásának kritériumait, a folyamatos ellenőrzésre és a jelentéstételre vonatkozó kötelezettségeket, a helyszíni ellenőrzéseket, a rendellenességek és/vagy szivárgás esetén alkalmazandó intézkedéseket, a bezárásra és a bezárást követő időszakra vonatkozó követelményeket és az óvadéknyújtási kötelezettséget.

Az 5. fejezet a szállításhoz és a tároláshoz való hozzáférés szabályait tartalmazza. A 6. fejezet általános rendelkezéseket rögzít a hatáskörrel rendelkező hatóságra, a határon átnyúló együttműködésre, a szankciókra, az irányelv módosítására és a kapcsolódó komitológiai eljárásokra vonatkozóan. A 7. fejezet rendelkezik a többi érintett jogi aktus módosításáról, ideértve a vízügyi és a hulladékokra vonatkozó jogszabályokat is, a 8. fejezet pedig a szokásos záró rendelkezéseket tartalmazza.

Az I. melléklet a 4. cikk alkalmazásában a helyszíni jellemzés és a kockázatelemzés részletes kritériumait tartalmazza. A II. melléklet a 13. cikk összefüggésében a folyamatos ellenőrzésre vonatkozó követelmények részletes

kritériumait rögzi.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

a szén-dioxid geológiai tárolásáról, valamint a 85/337/EGK és a 96/61/EK tanácsi irányelv, a 2000/60/EK, a 2001/80/EK, a 2004/35/EK és a 2006/12/EK irányelv és az 1013/2006/EK rendelet módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 175. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,¹

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére,²

tekintettel a Régiók Bizottsága véleményére,³

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően,⁴

mivel:

- (1) Az Egyesült Nemzetek éghajlat-változási keretegyezménye, amelynek elfogadása az Egyesült Nemzetek éghajlat-változási keretegyezményének megkötéséről szóló, 1993. december 15-i 94/69/EK tanácsi határozattal⁵ történt, azt a végső célt kívánja elérni, hogy az üvegházhatást okozó gázok légköri koncentrációja olyan szinten stabilizálódjon, amely meggátolja az éghajlati rendszerre gyakorolt veszélyes, emberi eredetű hatást.
- (2) A hatodik közösségi környezetvédelmi cselekvési program megállapításáról szóló, 2002. július 22-i 1600//2002/EK határozat⁶ kiemelt intézkedésként jelöli meg az éghajlatváltozással kapcsolatos teendőket. A program megerősíti a Közösség azon vállalását, hogy a 2008 és 2012 közötti időszakra az 1990-es szinthez képest 8%-kal csökkenteni az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását, továbbá azt, hogy hosszabb

¹ HL C [...], [...], [...] o.

² HL C [...], [...], [...] o.

³ HL C [...], [...], [...] o.

⁴ HL C [...], [...], [...] o.

⁵ HL L 33., 1994.2.7., 11. o.

⁶ HL L 242., 2002.9.10., 1. o.

távon az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását világszinten az 1990-es szinthez képest körülbelül 70%-kal kell csökkenteni.

- (3) „A globális éghajlatváltozás 2 Celsius-fokra való csökkentése – Az előttünk álló út 2020-ig és azon túl” címmel 2007. január 10-én elfogadott bizottsági közlemény⁷ rámutat arra, hogy ahhoz, hogy 2050-ig világszinten a terveknek megfelelően 50%-kal csökkenhessen a CO₂-kibocsátás, 2020-ig a fejlett ipari országokban 30%-os csökkenést kell elérni, aminek 2050-re 60-80%-ra kell növekednie; a közlemény rámutat továbbá arra, hogy ez a csökkentés műszakilag megvalósítható, és az előnyök bőségesen ellensúlyozzák a költségeket, eléréséhez ugyanakkor minden lehetőséget, így a szén-dioxid elkülönítését és tárolását is ki kell aknázni.
- (4) A szén-dioxid elkülönítése és geológiai tárolása (CET) az éghajlatváltozás mérséklésének egyik eszköze. A folyamat az ipari létesítményekből származó szén-dioxid (CO₂) elkülönítését, a tárolóhelyre való elszállítását, valamint állandó tárolás céljából erre alkalmas földtani közegekbe való besajtolását foglalja magában.
- (5) A Közösség által a jövőben követendő éghajlat-változási politika elemzése céljából a „Nyerjük meg a csatát a globális éghajlatváltozás ellen” címmel 2005. február 9-én elfogadott bizottsági közleménnyel⁸ létrehozott második európai éghajlat-változási program (ECCP II.) keretében munkacsoport alakult a szén-dioxid elkülönítésével és geológiai tárolásával kapcsolatos kérdések vizsgálatára. A munkacsoport azt a feladatot kapta, hogy elemezze, hogyan használható fel a CET az éghajlatváltozás mérséklésére. A munkacsoport 2006 júniusában részletes jelentést fogadott el, majd tett közzé a szabályozás kérdéséről. Ebben hangsúlyozta, hogy mind politikai, mind jogszabályi szinten keretet kellene meghatározni a CET számára, és sürgette a Bizottságot, hogy a témában végezzen további kutatást.
- (6) A „Fenntartható energiatermelés fosszilis tüzelőanyagokból: a csaknem kibocsátásmentes szénelapú energiatermelés megvalósítása 2020-ig” címmel 2007. január 10-én elfogadott bizottsági közlemény⁹ ismételten hangsúlyozta egy olyan keretszabályozás kialakításának szükségességét, amely a CO₂-szivárgás kockázatainak integrált elemzésén alapul, és a szivárgás kockázatát minimalizáló helyszín-kiválasztási követelményekre, a tárolás ellenőrzésére alkalmas monitoring- és jelentéstételi rendszerekre, valamint az esetleges károkozás megfelelő orvoslására egyaránt kiterjed. A közlemény a 2007. évre vonatkozóan cselekvési tervet határozott meg ezen a területen a Bizottság számára, amelynek értelmében a Bizottságnak kellően megalapozott keretet kellett kidolgoznia a CET-folyamat igazgatására, így különösen foglalkoznia kellett a keretszabályozás, az ösztönzőrendszer és támogató programok kialakításával, és külkapcsolati tevékenységet kellett végeznie (műszaki együttműködés a legfontosabb országokkal a CET-tel kapcsolatban).
- (7) 2007. március 8–9-i ülészakán az Európai Tanács ugyancsak sürgette a tagállamokat és a Bizottságot, hogy törekedjenek a kutatás és a fejlesztés megerősítésére, valamint olyan műszaki, gazdasági és szabályozási feltételek kialakítására, amelyek biztosítják a meglévő jogi akadályok felszámolását, és – lehetőleg 2020-ig – lehetővé teszik, hogy

⁷ COM(2007) 2 végleges.

⁸ COM(2005) 35 végleges.

⁹ COM(2006) 843 végleges.

az újonnan épülő fosszilis tüzelésű erőművekben környezeti szempontból biztonságos CET-megoldások legyenek bevezethetők.¹⁰

- (8) Nemzetközi síkon a CO₂ tengerfenék alatti földtani közegekben történő geológiai tárolásának elhárultak a jogi akadályai azzal, hogy a felek mind a tengernek szemét és más anyagok által történő szennyezése megakadályozásáról szóló egyezményhez (1972. évi Londoni Egyezmény), mind az Atlanti-óceán északkeleti körzete tengeri környezetének védelméről szóló egyezményhez (OSPAR-egyezmény) elfogadták a megfelelő kockázatkezelési keretrendszereket.
- (9) Az 1972. évi Londoni Egyezményhez csatolt 1996. évi Londoni Jegyzőkönyv szerződő felei 2006-ban módosításokat fogadtak el a jegyzőkönyvhöz. Ezek a módosítások lehetővé teszik a CO₂-elkülönítésből származó CO₂-folyamok tengerfenék alatti földtani közegekben történő tárolásának szabályozását.
- (10) Az OSPAR-egyezmény szerződő felei 2007-ben olyan értelmű módosításokat fogadtak el az egyezmény mellékleteihez, amelyek lehetővé teszik a tengerfenék alatti földtani közegekben történő CO₂-tárolást, határozatot fogadtak el a szén-dioxid-folyamok földtani közegekben való, környezeti szempontból biztonságos tárolhatóságának biztosítására, továbbá OSPAR-iránymutatásokat fogadtak el a szóban forgó tevékenységgel összefüggő kockázatok elemzéséről és kezeléséről. A szerződő felek elfogadtak továbbá egy határozatot, amely a potenciális kedvezőtlen hatások miatt tiltja a CO₂ elhelyezését a tenger vízoszlopában és a tengerfenéken.
- (11) Közösségi szinten több olyan jogi aktus is hatályban van, amely – különösen a CO₂ elkülönítése és szállítása tekintetében – alkalmas a CET bizonyos környezeti kockázatainak kezelésére; ezeket a jogi aktusokat a lehetőségek szabta keretek között fel kell használni.
- (12) A környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről szóló, 1996. szeptember 24-i 96/61/EK tanácsi irányelv¹¹ egyes ipari tevékenységek tekintetében alkalmas a CO₂ elkülönítéséhez társuló kockázatok szabályozására, ezért indokolt alkalmazni az irányelv hatálya alá tartozó létesítményekből származó, geológiai tárolásra szánt CO₂-folyamok elkülönítésére.
- (13) A geológiai tárolásra szánt CO₂-folyamok elkülönítésére és szállítására indokolt alkalmazni az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 1985. június 27-i 85/337/EGK tanácsi irányelvet.¹² Az irányelvet az ezen irányelv hatálya alá tartozó tárolóhelyekre is indokolt alkalmazni.
- (14) Ezt az irányelvet a CO₂-nek a tagállamok területén, kizárólagos gazdasági övezetén és kontinentális talapzatán belül megvalósuló geológiai tárolására indokolt alkalmazni. Az irányelvet nem indokolt a kutatási projektekre alkalmazni. Indokolt ugyanakkor alkalmazni azokra a demonstrációs projektekre, amelyek keretében legalább 100 kilotonna mennyiséget kívánnak tárolni. Ez a küszöbérték más kapcsolódó közösségi

¹⁰ A Tanács 7224/07. számú dokumentuma.

¹¹ HL L 257., 1996.10.10., 26. o. A legutóbb a 166/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 33., 2006.2.4., 1. o.) módosított irányelv.

¹² HL L 175., 1985.7.5., 40. o. A legutóbb a 2003/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 156., 2003.6.25., 17. o.) módosított irányelv.

jogi aktusok szempontjából is alkalmas elhatárolásnak tűnik. Indokolt megtiltani a CO₂-nek az ezen irányelv területi hatályán kívülre nyúló földtani közegekben való geológiai tárolását, valamint a CO₂-nek a vízoszlopban való tárolását.

- (15) Kívánatos, hogy a tagállamok saját területükön belül fenntartsák maguknak azon területek meghatározásának jogát, amelyeken belül tárolóhelyek jelölhetők ki. Az alkalmas tárolóhely kijelölése alapvető szerepet játszik annak biztosításában, hogy a tárolt CO₂ a jövőben végtelen ideig teljes egészében a tárolóhelyen belül maradjon. Ennek megfelelően tárolóhelyként csak olyan terület jelölhető ki, ahol a szivárgásnak nem jelentős a kockázata, és egyébiránt nem várhatóak jelentős környezeti és egészségügyi következmények. E kritérium teljesülése érdekében olyan konkrét követelményeket indokolt meghatározni, amelyek a potenciális tárolókomplexum műszaki jellemzőinek meghatározásán és értékelésén alapulnak.
- (16) A tagállamoknak meg kell határozniuk, hogy a tárolóhely kiválasztásához szükséges információk előállítására céljából mely esetekben szükséges talajfelderítést végezni. A talajfelderítést indokolt engedélyhez kötni. A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a talajfelderítési engedélyek kiadására szolgáló eljárásokban a szükséges felkészültséggel rendelkező valamennyi jogalany részt vehessen, valamint arról, hogy az engedélyezés objektív és nyilvánosan megismerhető kritériumok alapján történjen. A talajfelderítésre irányuló beruházások védelme és ösztönzése érdekében kívánatos, hogy a talajfelderítési engedélyek behatárolt földrajzi területre és határozott időre szóljanak; indokolt úgy rendelkezni, hogy e határozott idő alatt az engedélyes kizárólagosan legyen jogosult a potenciális CO₂-tárolókomplexum felderítésére. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy ezen időszak alatt a tárolókomplexum más olyan célra ne legyen igénybe vehető, amely akadályozná az engedélyes tevékenységét.
- (17) A tárolóhelyek üzemeltetését tárolási engedélyhez indokolt kötni. A tárolási engedélynek központi szerepet kell játszania annak biztosításában, hogy teljesüljenek az irányelv alapvető rendelkezései, és hogy – ebből következően – a geológiai tárolás környezetvédelmi szempontból biztonságos módon valósuljon meg.
- (18) Indokolt úgy rendelkezni, hogy valamennyi tárolási engedély tervezetét meg kelljen küldeni a Bizottságnak, amely az engedélytervezetet a megküldéstől számítva hat hónapon belül véleményezheti. A nemzeti hatóságoknak ezt a véleményt az engedélyre vonatkozó végső döntésük meghozatalakor figyelembe kell venniük, és a Bizottság véleményétől való esetleges eltéréseket indokolniuk kell. Kívánatos, hogy a közösségi szintű felülvizsgálat segítse az irányelv követelményeinek egységes alkalmazását a Közösségen belül, és – különösen az irányelv alkalmazásának kezdeti szakaszában – növelje a közvélemény CET-be vetett bizalmát.
- (19) A hatáskörrel rendelkező hatóságnak a tárolási engedélyt felül kell vizsgálnia és – szükség esetén – módosítania kell vagy be kell vonnia egyebek mellett akkor, ha az üzemeltető jelentős rendellenességről vagy szivárgásról értesíti, ha az üzemeltető által benyújtott jelentésből vagy helyszíni ellenőrzés során az derül ki, hogy az engedélyben meghatározott feltételek nem teljesülnek, valamint akkor, ha egyébként úgy értesül, hogy az üzemeltető nem teljesíti az engedélyben meghatározott feltételeket. Az engedély bevonását követően a hatáskörrel rendelkező hatóságnak vagy új engedélyt kell kiadnia, vagy be kell zárnia a tárolóhelyet. A közbeeső időszakra vonatkozóan a hatáskörrel rendelkező hatóságnak magához kell vonnia a tárolóhellyel kapcsolatos

felelősséget, ideértve a kapcsolódó jogi kötelezettségek teljesítését is. A felmerülő költségeket a lehetőségekhez mérten a korábbi üzemeltetővel meg kell téríttetni.

- (20) A CO₂-folyam összetételére vonatkozóan olyan kritériumokat kell meghatározni, amelyek összhangban vannak a geológiai tárolás elsődleges céljával, vagyis annak megakadályozásával, hogy a felszabaduló CO₂ a légkörbe kerüljön; ezeket a kritériumokat annak alapján kell meghatározni, hogy a szennyeződés milyen mértékben veszélyezteti a szállító- és a tárolóhálózat biztonságosságát és védelmét. Ebből a célból a CO₂-folyam összetételét a besajtolás és a tárolás megkezdése előtt ellenőrizni kell.
- (21) A folyamatos ellenőrzés alapvető szerepet játszik annak megítélésében, hogy a besajtolt CO₂ terv szerint viselkedik-e, történt-e anyagelvándorlás vagy szivárgás, és az esetleg észlelt szivárgás károsítja-e a környezetet vagy az emberek egészségét. Ebből a célból a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az üzemeltetés szakaszában az üzemeltető – konkrét monitoringkövetelmények alapján kidolgozott monitoringtervhez igazodva – folyamatosan ellenőrizze a tárolókomplexumot és a sajtolóberendezéseket. Ezt a tervet jóváhagyás céljából a hatáskörrel rendelkező hatóságnak be kell nyújtani.
- (22) Indokolt megkövetelni, hogy az üzemeltető – egyebek mellett a folyamatos ellenőrzés eredményeiről – legalább évente egyszer jelentést nyújtson be a hatáskörrel rendelkező hatóságnak. Emellett a tagállamoknak helyszíni ellenőrzési rendszert is fel kell állítaniuk annak biztosítására, hogy a tárolóhelyek üzemeltetése az irányelv követelményeinek megfelelően történjék.
- (23) Rendelkezni kell azokról a felelősségi szabályokról, amelyek akkor alkalmazandók, ha a tárolt anyagot nem sikerül egy helyben tartani, és ennek következtében helyi környezetkárosítás következik be, vagy kárt szenved az éghajlati rendszer. A környezetkárosítással (a védett fajok, illetve természetes élőhelyek, a vizek és a talaj károsításával) kapcsolatos felelősséget a környezeti károk megelőzése és felszámolása tekintetében a környezeti felelősségről szóló, 2004. április 21-i 2004/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹³ szabályozza, amelyet alkalmazni kell az ezen irányelv hatálya alá tartozó tárolóhelyek üzemeltetésére. Az éghajlati rendszer szivárgás miatti károsodásáért viselt felelősség szabályozása érdekében indokolt az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2003. október 13-i 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁴ tárgyi hatályát a tárolóhelyekre is kiterjeszteni; az irányelv értelmében a szivárgás következtében a környezetbe jutó gázok ellenében kibocsátási egységeket kell leadni. Emellett ebben az irányelvben az üzemeltetőket arra is kötelezni kell, hogy jelentős rendellenesség vagy szivárgás esetén – egy, a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságnak benyújtott és e hatóság által jóváhagyott korrekciós intézkedési terv alapján – korrekciós intézkedéseket hozzanak. Ha az üzemeltető nem hozza meg a szükséges korrekciós intézkedéseket, ezeket az intézkedéseket a hatáskörrel rendelkező hatóságnak kell meghoznia, és a költségeket az üzemeltetővel kell megtéríttetnie.

¹³ HL L 143., 2004.4.30., 56. o.

¹⁴ HL L 275., 2003.10.25., 32. o. A 2004/101/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvvel (HL L 338., 2004.11.13., 18. o.) módosított irányelv.

- (24) A tárolóhelyet a hatáskörrel rendelkező hatóság által erre feljogosított üzemeltető kérésére be kell zárni, ha az engedélyben meghatározott irányadó követelmények teljesültek; a tárolóhelyet be kell zárni továbbá akkor, ha a hatáskörrel rendelkező hatóság a tárolási engedély bevonását követően ekként dönt.
- (25) A tárolóhely bezárását követően, mindaddig, amíg a tárolóhelyre vonatkozó felelősséget a hatáskörrel rendelkező hatóságnak át nem adja, az üzemeltetőnek továbbra is felelnie kell ezen irányelv követelményeinek megfelelően – egy, a bezárást követő időszakra vonatkozóan a hatáskörrel rendelkező hatóságnak benyújtott és e hatóság által jóváhagyott terv alapján – a fenntartásért, a folyamatos és az időszakos ellenőrzésért, a jelentéstételi kötelezettség teljesítéséért és a korrekciós intézkedésekért, továbbá továbbra is felelnie kell valamennyi, a közösségi jog alapján egyébként irányadó kötelezettség teljesítéséért.
- (26) A tárolóhelyre vonatkozó felelősség – ideértve az egyébként irányadó valamennyi kötelezettséget is – akkor adható át a hatáskörrel rendelkező hatóságnak, ha és amikor minden rendelkezésre álló tény arra utal, hogy a tárolt CO₂ a jövőben végtelen ideig teljes egészében a tárolóhelyen belül marad. Ebből a célból indokolt megkövetelni, hogy az üzemeltető e kritérium teljesülésének dokumentálására jelentést állítson össze, és ezt a jelentést a felelősségátadás jóváhagyása céljából megküldje a hatáskörrel rendelkező hatóságnak. Indokolt úgy rendelkezni, hogy valamennyi jóváhagyási határozat tervezetét meg kelljen küldeni a Bizottságnak, amely a határozattervezetet a megküldéstől számítva hat hónapon belül véleményezheti. A nemzeti hatóságoknak ezt a véleményt a végső jóváhagyási határozat meghozatalakor figyelembe kell venniük, és a Bizottság véleményétől való esetleges eltéréseket indokolniuk kell. A tárolási engedélyek tervezetének közösségi szintű felülvizsgálatához hasonlóan ez esetben is kívánatos, hogy a jóváhagyási határozatok közösségi szintű felülvizsgálata segítse az irányelv követelményeinek egységes alkalmazását a Közösségen belül, és – különösen az irányelv alkalmazásának kezdeti szakaszában – növelje a közvélemény CET-be vetett bizalmát.
- (27) A felelősség átadását követő időszakra vonatkozóan lehetővé kell tenni a folyamatos ellenőrzés elhagyását; a folyamatos ellenőrzést azonban vissza kell állítani akkor, ha szivárgásra vagy jelentős rendellenességre derül fény. A felelősség átadását követően a hatáskörrel rendelkező hatóság nem térítheti meg a korábbi üzemeltetővel az esetleg felmerülő költségeit.
- (28) Pénzügyi tartalékképzési kötelezettséget kell előírni annak érdekében, hogy biztosabb legyen a bezárásra és a bezárást követő időszakra vonatkozó kötelezettségek, a 2003/87/EK határozatból fakadó kötelezettségek, valamint az ezen irányelvben a jelentős rendellenesség és szivárgás esetére előírt, korrekciós intézkedések meghozatalára vonatkozó kötelezettségek teljesítése. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a kérelmezők az engedélykérelem benyújtása előtt – óvadék nyújtásával vagy más egyenértékű mellékkötelezettség teljesítésével – gondoskodjanak a tartalékképzésről.
- (29) A CO₂-szállítóhálózatokhoz és -tárolóhelyekhez való hozzáférés – a szén-dioxid-kibocsátási egységek és a CET egymáshoz viszonyított árának függvényében – feltétele lehet a belső villamosenergia- és távhőpiacra való belépésnek, illetve az ezeken a piacokon tanúsított versenyképességnek. Ezért indokolt rendelkezni arról, hogy a potenciális használók a szóban forgó infrastruktúrához milyen feltételekkel

nyerhetnek hozzáférést. Ennek szabályait tagállami szinten kell meghatározni; a tagállamoknak ebben a tekintetben a méltányos és nyitott hozzáférés elvét kell alkalmazniuk, és figyelembe kell venniük egyebek mellett a rendelkezésre álló, illetve ésszerűen rendelkezésre bocsátható szállító- és tárolókapacitás nagyságát, valamint azt, hogy a nemzetközi jog és a közösség jog alapján fennálló CO₂-kibocsátás-csökkentési kötelezettségük mekkora hányadát kívánják a CO₂ elkülönítésével és geológiai tárolásával teljesíteni. A tagállamoknak vitarendezési mechanizmusokat is létre kell hozniuk annak érdekében, hogy a CO₂-szállítóhálózatokhoz és -tárolóhelyekhez való hozzáféréssel kapcsolatban elkerülhető legyenek a hosszadalmas vitarendezési eljárások.

- (30) Rendelkezéseket kell megállapítani annak biztosítására, hogy az országhatárokat átlépő CO₂-szállítás, valamint a határokon átnyúló tárolóhelyek és tárolókomplexumok tekintetében az érintett tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságai együttesen teljesítsék ezen irányelv és az egyébként irányadó közösségi jog követelményeit.
- (31) Kívánatos, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság nyilvántartást hozzon létre és vezessen a bezárt tárolóhelyekről és az ezeket övező tárolókomplexumokról, ideértve a térbeli kiterjedésüket ábrázoló térképeket is; ezeket az információkat a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságoknak a kapcsolódó tervezési és engedélyezési eljárások során figyelembe kell venniük. Erről a nyilvántartásról értesíteni kell a Bizottságot.
- (32) A tagállamoknak ezen irányelv végrehajtásáról – a Bizottság által a környezetre vonatkozó egyes irányelvek végrehajtásáról szóló jelentések egységesítéséről és ésszerűsítéséről szóló, 1991. december 23-i 91/692/EGK tanácsi irányelv¹⁵ alapján összeállított kérdőívek felhasználásával – jelentésben kell beszámolniuk.
- (33) A tagállamoknak meg kell határozniuk az ezen irányelv alapján elfogadott nemzeti rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciókat. Ezeknek a szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük.
- (34) Kívánatos úgy rendelkezni, hogy az irányelv végrehajtásához szükséges közösségi intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal¹⁶ összhangban kelljen elfogadni.
- (35) A 85/337/EGK irányelvet módosítani kell oly módon, hogy tárgyi hatálya a geológiai tárolásra szánt CO₂-folyamok elkülönítését és szállítását, valamint az ezen irányelv hatálya alá tartozó tárolóhelyeket is tartalmazza. A 96/61/EK irányelvet módosítani kell oly módon, hogy tárgyi hatálya az irányelv hatálya alá tartozó létesítményekből származó, geológiai tárolásra szánt CO₂-folyamokat is tartalmazza. A 2004/35/EK irányelvet módosítani kell oly módon, hogy tárgyi hatálya az ezen irányelv hatálya alá tartozó tárolóhelyek üzemeltetését is tartalmazza.

¹⁵ HL L 377., 1991.12.31., 48. o. Az 1882/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 284., 2003.10.31., 1. o.) módosított irányelv.

¹⁶ HL L 184., 1999.7.17., 23. o. A 2006/512/EK határozattal (HL L 200., 2006.7.22. 11. o.) módosított határozat.

- (36) Ezen irányelv elfogadásának magas szintű védelmet kell biztosítania a környezet és az emberi egészség számára a CO₂ geológiai tárolásával járó kockázatokkal szemben. Ezért a hulladékokról szóló, 2006. április 5-i 2006/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet¹⁷ és a hulladékszállításról szóló, 2006. június 14-i 1013/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet¹⁸ módosítani kell oly módon, hogy tárgyi hatályuk ne tartalmazza a geológiai tárolás céljából elkülönített és szállított CO₂-t. A vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet¹⁹ módosítani kell oly módon, hogy geológiai tárolás céljából lehetőség legyen a CO₂ sós vizet tartó víztartó rétegekbe történő besajtolására.
- (37) A kis szén-dioxid-kibocsátással járó villamosenergia-termelésre való áttérés összefüggésében a fosszilis tüzelésű erőművekre irányuló villamosenergia-termelési célú beruházásoknak elő kell segíteniük a kibocsátás jelentős mértékű csökkentését. Ebből a célból a nagy tüzelőberendezésekből származó egyes szennyező anyagok levegőbe történő kibocsátásának korlátozásáról szóló 2001/80/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁰ módosítása révén meg kell követelni, hogy valamennyi olyan tüzelőberendezés esetében, amelyre ezen irányelv hatálybalépését követően adtak ki eredeti építési engedélyt vagy eredeti működési engedélyt, a telephelyen megfelelő méretű helyet kell hagyni a CO₂ elkülönítéséhez és sűrítéséhez szükséges berendezések számára, továbbá előzetesen meg kell vizsgálni az alkalmas tárolóhelyek és szállítóhálózatok meglétét és a CO₂ elkülönítéséhez szükséges átalakítások műszaki megvalósíthatóságát.
- (38) Mivel a javasolt fellépés célkitűzését, a CET környezeti kockázatait szabályozó jogi keret kialakítását a tagállamok önmagukban nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért ez a célkitűzés a fellépés hatóköre és hatásai miatt közösségi szinten jobban megvalósítható, a Közösség a Szerződés 5. cikkében előírt szubszidiaritási elvvel összhangban intézkedéseket fogadhat el. Ugyanennek a cikknek megfelelően, az arányosság elvével összhangban az irányelv nem lépi túl az említett célkitűzések valóra váltásához szükséges mértéket.
- (39) Ezt az irányelvet az EK-Szerződés 87. és 88. cikkében foglalt rendelkezésekre figyelemmel kell alkalmazni,

¹⁷ HL L 114., 2006.4.27., 9. o.

¹⁸ HL L 190., 2006.7.12., 1. o. Az 1379/2007/EK bizottsági rendelettel (HL L 309., 2007.11.27., 7. o.) módosított rendelet.

¹⁹ HL L 327., 2000.12.22., 1. o. A 2455/2001/EK határozattal (HL L 331., 2001.12.15., 1. o.) módosított irányelv.

²⁰ HL L 309., 2001.11.27., 1. o. A legutóbb a 2006/105/EK tanácsi irányelvvel (HL L 363., 2006.12.20., 368. o.) módosított irányelv.

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. FEJEZET

Tárgy, hatály és fogalommeghatározások

1. cikk *Tárgy és cél*

- (1) Ez az irányelv jogi keretszabályozást hoz létre a szén-dioxid (a továbbiakban: CO₂) geológiai tárolására.
- (2) A geológiai tárolás célja a CO₂ állandó jellegű egy helyben tartása, egyúttal az ezzel járó negatív környezeti hatások és az emberi egészséget veszélyeztető kockázatok megelőzése, illetőleg minimalizálása.

2. cikk *Hatály és tilalom*

- (1) Ez az irányelv – az Egyesült Nemzetek tengerjogi egyezménye (UNCLOS) fogalommeghatározásaival összhangban – a CO₂-nek a tagállamok területén, kizárólagos gazdasági övezetén és kontinentális talapzatán belül megvalósuló geológiai tárolására alkalmazandó.
- (2) Ez az irányelv nem alkalmazandó a CO₂-nek kutatás, fejlesztés, illetve új termékek és folyamatok tesztelése céljából történő geológiai tárolására.
- (3) Nem engedélyezhető a CO₂ tárolása olyan földtani közegekben, amelyek az (1) bekezdésben meghatározott területen kívülre nyúlnak.
- (4) Nem engedélyezhető a CO₂ tárolása a vízoszlopban.

3. cikk *Fogalommeghatározások*

Ezen irányelv alkalmazásában:

1. „a CO₂ geológiai tárolása”: CO₂-folyamok földfelszín alatti földtani közegekbe történő besajtolása és ott megvalósuló tárolása;
2. „vízoszlop”: víztest felülete és mederfenéki üledéke között elhelyezkedő, függőleges értelemben folytonos víztömeg;
3. „tárolóhely”: egy adott, CO₂ geológiai tárolására használt földtani közeg;
4. „földtani közeg”: olyan litosztratigráfiai egység, amelyen belül kőzetrétegek különíthetők el és térképezhetők fel;
5. „szivárgás”: CO₂ eltávozása a tárolókomplexumból;

6. „tárolókomplexum”: a tárolóhely és a tárolóhely környezetében elhelyezkedő azon földtani összletek összessége, amelyek hatással lehetnek a tárolás általános integritására és biztonságosságára (így például a másodlagos tározóközegekre);
7. „talajfelderítés”: tárolókomplexumként vélhetően igénybe vehető terület vizsgálata olyan konkrét eljárással, amely egyebek mellett fizikai úton, vegyi úton és próbafúrásokkal történő talajfeltárást foglal magában, és célja a tárolókomplexumként vélhetően igénybe vehető területen elhelyezkedő talajrétegek földtani jellemzőinek megismerése;
8. „talajfelderítési engedély”: talajfelderítés végzésére feljogosító, írásba foglalt, indokolással ellátott, ezen irányelv követelményei alapján a hatáskörrel rendelkező hatóság által kiadott határozat;
9. „üzemeltető”: az a természetes személy vagy köz-, illetve magántulajdonban lévő jogi személy, aki vagy amely a tárolóhelyet üzemelteti, a tárolóhely felett ellenőrzést gyakorol, vagy a nemzeti jog rendelkezései alapján a tárolóhely műszaki üzemeltetése felett meghatározó gazdasági befolyással rendelkezik; e személy kilétében a tárolás előkészítésétől a bezárást követő időszakig változások következhetnek be;
10. „tárolási engedély”: egy adott tárolóhelyre vonatkozóan CO₂ geológiai tárolására feljogosító, írásba foglalt, indokolással ellátott, ezen irányelv követelményei alapján a hatáskörrel rendelkező hatóság által kiadott határozat;
11. „jelentős változtatás”: olyan változtatás, amely jelentős környezeti hatással járhat;
12. „CO₂-folyam”: szén-dioxid-elkülönítési folyamatokból származó anyagáramlás;
13. „hulladék”: a 2006/12/EK irányelv 1. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében hulladéknak minősülő anyagok;
14. „CO₂-test”: az a térfogat, amelyet a CO₂ a földtani közegben kitölt;
15. „anyagelvándorlás”: a CO₂ mozgása a tárolókomplexumon belül;
16. „jelentős rendellenesség”: a besajtolási vagy a tárolási műveletekben vagy a tárolóhely állapotában bekövetkező olyan rendellenesség, amely szivárgás kockázatát hordozza magában;
17. „korrekciós intézkedések”: jelentős rendellenesség kiküszöbölése vagy szivárgás megszüntetése érdekében hozott olyan intézkedések, amelyek célja annak megakadályozása, hogy a tárolókomplexumból CO₂ egyáltalán ne vagy csak minimális mennyiségben távozhasson el;
18. CO₂-tárolóhely „bezárása”: a CO₂-besajtolás végleges leállítása az adott tárolóhelyen;
19. „bezárást követő időszak”: tárolóhely bezárása utáni időszak, beleértve a hatáskörrel rendelkező hatóságnak történő felelősségátadás utáni időszakot is;
20. „szállítóhálózat”: a CO₂-nek a tárolóhelyre történő eljuttatását lehetővé tevő csővezeték-hálózat, beleértve a kapcsolódó nyomásfokozó állomásokat is.

2. FEJEZET

Területkijelölés és talajfelderítési engedélyek

4. cikk

Tárolóhelyek kijelölése

- (1) Tagállami hatáskörben marad azon területek meghatározása, amelyeken belül ezen irányelv követelményei alapján tárolóhelyek jelölhetők ki.
- (2) Tárolóhelyként csak olyan földtani közeg jelölhető ki, amelyben a javasolt használati feltételek mellett a szivárgásnak nem jelentős a kockázata, és nem várhatóak jelentős kedvezőtlen környezeti és egészségügyi következmények.
- (3) Azt, hogy egy adott földtani közeg alkalmas-e tárolóhelyként való igénybevételre, az I. mellékletben előírt kritériumok alapján, a potenciális tárolókomplexum és a környező terület jellemzése és vizsgálata révén kell megállapítani.

5. cikk

Talajfelderítési engedélyek

- (1) Ha a tagállamok úgy határoznak, hogy a 4. cikk értelmében vett tárolóhely-kijelöléshez szükséges adatok megismerése végett talajfelderítést kell végezni, akkor gondoskodnak arról, hogy ilyen talajfelderítésre talajfelderítési engedély nélkül ne kerülhessen sor.
- (2) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a talajfelderítési engedélyek kiadására szolgáló eljárásokban a szükséges felkészültséggel rendelkező valamennyi jogalany részt vehessen, valamint arról, hogy az engedélyezés objektív és nyilvánosan megismerhető kritériumok alapján történjen.
- (3) A talajfelderítési engedélyeket behatárolt földrajzi területre és legfeljebb két évre kell kiadni; a talajfelderítési engedélyek legfeljebb egy alkalommal legfeljebb kétéves időtartamra megújíthatók.
- (4) A talajfelderítési engedély jogosultja a potenciális CO₂-tárolókomplexum tekintetében kizárólagos talajfelderítési joggal rendelkezik. A tagállamok biztosítják, hogy az engedélyben meghatározott időszak alatt a tárolókomplexum más olyan célra ne legyen igénybe vehető, amely akadályozná az engedélyes tevékenységét.

3. FEJEZET

Tárolási engedélyek

6. cikk

Tárolási engedélyek

- (1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy tárolóhely csak tárolási engedély alapján üzemelhessen.

(2) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a tárolási engedélyek kiadására szolgáló eljárásokban a szükséges felkészültséggel rendelkező valamennyi jogalany részt vehessen, valamint arról, hogy az engedélyezés objektív és nyilvánosan megismerhető kritériumok alapján történjen.

7. cikk

A tárolási engedély kérelmezése

A tárolási engedély kiadása céljából benyújtott kérelmeknek tartalmazniuk kell:

1. a kérelmező, valamint – ha különbözik – a leendő üzemeltető nevét és címét;
2. a kérelmező vagy a leendő üzemeltető műszaki felkészültségének igazolását;
3. a tárolóhely és a tárolókomplexum adatait, valamint – a 4. cikk (2) és (3) bekezdésének megfelelően – a tárolás várható biztonságosságának értékelését;
4. a besajtolni és tárolni kívánt CO₂ összmennyiségét, a CO₂-folyamok várható eredetét és összetételét, a besajtolás tervezett sebességét;
5. a 13. cikk (2) bekezdésének megfelelően a monitoringterv javaslatát;
6. a 16. cikk (2) bekezdésének megfelelően a korrekciós intézkedési terv javaslatát;
7. a 17. cikk (3) bekezdésének megfelelően a bezárást követő időszakra vonatkozó terv előzetes változatának javaslatát;
8. a 85/337/EGK irányelv 5. cikkében előírt információkat;
9. a 19. cikknek megfelelően az óvadék nyújtását vagy a más egyenértékű mellékkötelezettség teljesítését igazoló iratokat.

8. cikk

A tárolási engedély kiadásának feltételei

A hatáskörrel rendelkező hatóság tárolási engedélyt csak akkor adhat ki, ha teljesülnek a következő feltételek:

1. a hatáskörrel rendelkező hatóság meggyőződött a következőkről:
 - a) az ezen irányelvben előírt valamennyi irányadó követelmény teljesül;
 - b) a tárolóhelyet olyan természetes személy fogja vezetni, aki a tárolóhely vezetésére műszakilag felkészült és kellően megbízható, továbbá ez a személy és a személyi állomány valamennyi tagja szakmai és műszaki ismeretbővítő programokon és továbbképzésben fog részt venni;
2. a Bizottság a 10. cikk (1) bekezdésének megfelelően véleményezte az engedély tervezetét;

3. a hatáskörrel rendelkező hatóság a 10. cikk (2) bekezdésének megfelelően megfontolta a Bizottság véleményében foglaltakat.

9. cikk

A tárolási engedélyek tartalma

A tárolási engedélynek tartalmaznia kell:

1. az üzemeltető nevét és címét;
2. a tárolóhely és a tárolókomplexum pontos helyét és határait;
3. az engedély alapján geológiai úton tárolható CO₂ összmennyiségét és a besajtolás maximális sebességét;
4. a 12. cikknek megfelelően a CO₂-folyam összetételére vonatkozó követelményeket és a CO₂-folyamok elfogadási eljárását, valamint – szükség szerint – a besajtolásra és a tárolásra vonatkozó további követelményeket;
5. a 13. cikknek megfelelően a monitoringterv jóváhagyott szövegét, a terv végrehajtására vonatkozó kötelezettséget és a terv átdolgozására vonatkozó követelményeket, valamint a 14. cikknek megfelelően a jelentéstételi követelményeket;
6. a 16. cikknek megfelelően azt a követelményt, hogy jelentős rendellenesség és szivárgás esetén értesíteni kell a hatáskörrel rendelkező hatóságot; a korrekciós intézkedési terv jóváhagyott változatát, valamint azt a kötelezettséget, hogy jelentős rendellenesség és szivárgás esetén a korrekciós terv szerint kell eljárni;
7. a 17. cikknek megfelelően a bezárás feltételeit és a bezárást követő időszakra vonatkozó terv előzetes változatának jóváhagyott szövegét;
8. a 11. cikknek megfelelően a tárolási engedély felülvizsgálatának, módosításának és bevonásának szabályait;
9. a 19. cikkel összhangban az óvadék vagy a más egyenértékű mellékkötelezettség fenntartására vonatkozó követelményt.

10. cikk

A tárolási engedély tervezetének bizottsági felülvizsgálata

- (1) A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot a tárolási engedélyek tervezetéről, az engedélykérelmekről és a határozattervezet elfogadása során a hatáskörrel rendelkező hatóság által figyelembe vett valamennyi egyéb iratról. A Bizottság az engedélyek tervezetét a megküldést követően hat hónapon belül véleményezheti.
- (2) Az illetékes hatóság a végleges határozatról értesíti a Bizottságot, és ha a Bizottság véleményétől eltért, megjelöli ennek indokait.

11. cikk
A tárolási engedély felülvizsgálata, módosítása és bevonása

(1) Az üzemeltető köteles tájékoztatni a hatáskörrel rendelkező hatóságot azokról a változtatásokról, amelyeket a tárolóhely üzemében be kíván vezetni. A hatáskörrel rendelkező hatóság szükség esetén módosítja a tárolási engedélyt vagy az abban foglalt feltételeket.

(2) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy jelentős változtatás bevezetésére csak ezen irányelv alapján kiadott új tárolási engedély alapján legyen lehetőség.

(3) A hatáskörrel rendelkező hatóság felülvizsgálja, és szükség szerint módosítja vagy bevonja a tárolási engedélyt:

- a) ha az üzemeltető a 16. cikk (1) bekezdésének megfelelően jelentős rendellenességről vagy szivárgásról értesítette;
- b) ha a 14. cikk alapján benyújtott jelentés vagy a 15. cikk alapján elvégzett helyszíni környezetvédelmi ellenőrzés arról tanúskodik, hogy az engedélyben foglalt feltételek nem teljesülnek vagy jelentős rendellenesség vagy szivárgás kockázata áll fenn;
- c) ha tudomása van arról, hogy az üzemeltető egyébiránt nem teljesíti az engedélyben foglalt feltételeket;
- d) az a)–c) pontban foglalt rendelkezések sérelme nélkül ötévente.

(4) Miután az engedélyt a (3) bekezdésnek megfelelően bevonta, a hatáskörrel rendelkező hatóság vagy új tárolási engedélyt ad ki, vagy – a 17. cikk (1) bekezdése c) pontjának megfelelően – a tárolóhelyet bezárja. Az új tárolási engedély kiadásáig a hatáskörrel rendelkező hatóság magához vonja a tárolóhellyel kapcsolatos felelősséget, beleértve az egyébként irányadó valamennyi kötelezettség teljesítéséért viselt felelősséget is. A hatáskörrel rendelkező hatóság a lehetőségek szabta keretek között a felmerülő költségeket a volt üzemeltetővel megtérítteti.

4. FEJEZET
Üzemeltetés, bezárás és a bezárást követő időszakra vonatkozó kötelezettségek

12. cikk
A CO₂-folyam elfogadásának kritériumai és eljárása

(1) A CO₂-folyamnak túlnyomórészt szén-dioxidból kell állnia. Ennek megfelelően hulladékot vagy más anyagot e hulladék vagy más anyag ártalmatlanítása céljából nem szabad hozzáadagolni. A CO₂-folyam azonban véletlen jelleggel tartalmazhat olyan anyagokat, amelyek a forrásból vagy az elkülönítési vagy a besajtolási eljárásból származnak. Ezen anyagok koncentrációja nem érheti el azt a szintet, amely már kedvezőtlenül befolyásolná a tárolóhely integritását vagy az igénybe vett szállítási infrastruktúrát, amely már jelentős környezeti kockázatot hordozna magában, illetőleg amely már sértené az irányadó közösségi jogot.

(2) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a CO₂-folyam besajtolása és tárolása tekintetében:

- a) előzetesen vagy átadáskor, több tételben történő átadás esetén az első tétel átadásakor az üzemeltető erre alkalmas iratokkal képes legyen igazolni, hogy a kérdéses CO₂-folyam az engedélyben meghatározott feltételeknek megfelelően elfogadható, és megfelel az (1) bekezdésben az összetételre vonatkozóan előírt követelményeknek;
- b) az üzemeltető nyilvántartást vezessen az átvett CO₂-folyamok mennyiségéről és jellemzőiről, így különösen eredetéről, összetételéről, előállítójáról és szállítójáról.

13. cikk *Folyamatos ellenőrzés*

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az üzemeltető folyamatosan ellenőrizze a sajtolóberendezéseket és a tárolókomplexumot (ideértve, ha csak lehetséges, a CO₂-testet), továbbá – szükség szerint – a tárolókomplexumot körülvevő környezetet annak érdekében, hogy:

- a) összehasonlíthassa a CO₂ tényleges és modell alapján várt viselkedését a tárolóhelyen belül;
- b) kimutathassa az esetleges anyagelvándorlást;
- c) kimutathassa az esetleges szivárgást;
- d) kimutathassa a tárolókomplexumot körülvevő környezetre, a lakosságra vagy a környező bioszféra használóira gyakorolt esetleges kedvezőtlen hatásokat;
- e) értékelhesse a 16. cikk alapján meghozott korrekciós intézkedéseket;
- f) megítélhesse, hogy a jövőben a tárolt CO₂ valóban végtelen ideig teljes egészében a tárolóhelyen belül marad-e.

(2) A folyamatos ellenőrzést egy, a II. mellékletben előírt követelményeknek megfelelően az üzemeltető által kidolgozott, a 7. cikk 5. pontjának és a 9. cikk 5. pontjának megfelelően a hatáskörrel rendelkező hatóságnak benyújtott és a hatáskörrel rendelkező hatóság által jóváhagyott monitoringterv alapján kell végezni. A tervet – a műszaki fejlődés figyelembevétele érdekében – a II. mellékletben előírt követelményeknek megfelelően, de legalább ötévente át kell dolgozni. Az átdolgozott tervet jóváhagyás céljából ismét be kell nyújtani a hatáskörrel rendelkező hatóságnak.

14. cikk *Jelentéstétel*

Az üzemeltető a hatáskörrel rendelkező hatóság által megállapított gyakorisággal, de legalább évente egyszer köteles megküldeni a hatáskörrel rendelkező hatóságnak:

1. a jelentéstétel tárgyidőszakában a 13. cikknek megfelelően végzett folyamatos ellenőrzés valamennyi eredményét;

2. a jelentéstétel tárgyidőszakában átvett CO₂-folyamok mennyiségére és jellemzőire, így különösen – a 12. cikk (2) bekezdése b) pontjának megfelelően a CO₂-folyamokról vezetett nyilvántartás alapján – eredetére, összetételére, előállítójára és szállítójára vonatkozó adatokat;
3. a 19. cikknek és a 9. cikk 9. pontjának megfelelően az óvadék fenntartását igazoló iratokat;
4. minden olyan egyéb információt, amelyet a hatáskörrel rendelkező hatóság szükségesnek tart ahhoz, hogy képet alkothasson az engedélyben foglalt feltételek teljesüléséről, és jobban megismerhesse a CO₂-nek a tárolóhelyen tanúsított viselkedését.

15. cikk *Helyszíni ellenőrzés*

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságok ezen irányelv hatálya alá tartozó valamennyi tárolóhelyre kiterjedően kialakítsák a rendes és rendkívüli helyszíni ellenőrzések rendszerét abból a célból, hogy ellenőrizzék és előmozdítsák az irányelv követelményeinek teljesítését, és folyamatosan ellenőrizzék a környezetre gyakorolt hatásokat.

(2) A helyszíni ellenőrzés magában foglalhatja a tárolókomplexum – és ezen belül a sajtolóberendezések – megtekintését, az üzemeltető által végrehajtott besajtolás és folyamatos ellenőrzés értékelését, valamint a tárolóhellyel kapcsolatban az üzemeltető által vezetett nyilvántartások ellenőrzését.

(3) Rendes helyszíni ellenőrzést legalább évente egyszer kell tartani. Ennek keretében ellenőrizni kell a besajtolás és a folyamatos ellenőrzés céljára igénybe vett berendezéseket, valamint a tárolókomplexum valamennyi releváns környezeti hatását.

(4) Rendkívüli helyszíni ellenőrzést a következő esetekben kell tartani:

- a) ha az üzemeltető a 16. cikk (1) bekezdésének megfelelően jelentős rendellenességről vagy szivárgásról értesítette a hatáskörrel rendelkező hatóságot;
- b) ha a 14. cikknek megfelelően benyújtott jelentések arról tanúskodnak, hogy az engedélyben foglalt feltételek teljesülése nem kielégítő;
- c) a környezettel kapcsolatos komoly panaszok kivizsgálására;
- d) minden más esetben, ha a hatáskörrel rendelkező hatóság indokoltnak látja.

(5) A hatáskörrel rendelkező hatóság az egyes helyszíni ellenőrzéseket követően jelentést állít össze a helyszíni ellenőrzés eredményeiről. A jelentésben értékeli az irányelv követelményeinek való megfelelést, és jelzi, hogy szükség van-e további intézkedésre. A jelentést a helyszíni ellenőrzést követően két hónapon belül megküldi az érintett üzemeltetőnek, és nyilvánosságra hozza.

16. cikk
Intézkedés jelentős rendellenesség vagy szivárgás esetén

- (1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy jelentős rendellenesség, illetőleg szivárgás esetén az üzemeltető haladéktalanul értesítse a hatáskörrel rendelkező hatóságot, és megtegye a szükséges korrekciós intézkedéseket.
- (2) Az (1) bekezdésben előírt korrekciós intézkedéseket egy, a 7. cikk 6. pontjának és a 9. cikk 6. pontjának megfelelően a hatáskörrel rendelkező hatóságnak benyújtott és a hatáskörrel rendelkező hatóság által jóváhagyott korrekciós intézkedési terv alapján kell megtenni.
- (3) A hatáskörrel rendelkező hatóság bármikor kérheti az üzemeltetőt, hogy a korrekciós intézkedési tervben szereplőktől eltérő vagy azokon túlmenő korrekciós intézkedést tegyen. A hatáskörrel rendelkező hatóság jogosult továbbá bármikor maga korrekciós intézkedést tenni, és a költségeket az üzemeltetővel megtéríttetni.
- (4) Ha az üzemeltető nem teszi meg a szükséges korrekciós intézkedéseket, akkor a hatáskörrel rendelkező hatóság maga teszi meg a szükséges korrekciós intézkedéseket, és a költségeket az üzemeltetővel megtéríttetni.

17. cikk
Bezárás és a bezárást követő időszakra vonatkozó kötelezettségek

- (1) A tárolóhelyet vagy annak egy részét be kell zárni:
 - a) ha az engedélyben foglalt irányadó feltételek nem teljesülnek;
 - b) az üzemeltető kérésére, amennyiben a hatáskörrel rendelkező hatóságtól erre engedélyt kapott;
 - c) ha a hatáskörrel rendelkező hatóság ekként dönt, miután a 11. cikk (3) bekezdésének megfelelően bevonta a tárolási engedélyt.
- (2) A tárolóhelynek az (1) bekezdés a) vagy b) pontja alapján végrehajtott bezárását követően, mindaddig, amíg a tárolóhelyre vonatkozó felelősséget a 18. cikk (1)–(4) bekezdésének megfelelően a hatáskörrel rendelkező hatóságnak át nem adja, az üzemeltető az ezen irányelvben előírt követelményeknek megfelelően továbbra is felel a fenntartásért, a folyamatos és az időszakos ellenőrzésért, a jelentéstételi kötelezettség teljesítéséért és a korrekciós intézkedésekért, továbbá továbbra is felel valamennyi, a közösségi jog alapján egyébként irányadó kötelezettség teljesítéséért. Az üzemeltető ezen túlmenően köteles gondoskodni a tárolóhely fizikai lezárásáról és a sajtolóberendezések eltávolításáról.
- (3) A (2) bekezdésben előírt kötelezettségeket egy, az üzemeltető által a bevált gyakorlati megoldások alapján, a II. melléklet 2. pontjában előírt követelményekkel összhangban összeállított, a bezárást követő időszakra vonatkozó terv alapján kell teljesíteni. A bezárást követő időszakra vonatkozó terv előzetes változatát a 7. cikk 7. pontjának és a 9. cikk 7. pontjának megfelelően a hatáskörrel rendelkező hatóságnak be kell nyújtani, és a hatáskörrel rendelkező hatóságnak jóvá kell hagynia. A tárolóhelynek az (1) bekezdés a) vagy b) pontja alapján történő bezárása előtt a bezárást követő időszakra vonatkozó terv előzetes változatát:
 - a) szükség szerint át kell dolgozni, különösen a bevált gyakorlati megoldások fényében;

- b) be kell nyújtani a hatáskörrel rendelkező hatóságnak; és
- c) a hatáskörrel rendelkező hatóságnak a bezárást követő időszakra vonatkozó terv végleges változataként jóvá kell hagynia.

(4) A tárolóhelynek az (1) bekezdés c) pontja alapján végrehajtott bezárását követően a hatáskörrel rendelkező hatóság az ezen irányelvben előírt követelményeknek megfelelően továbbra is felel a fenntartásért, a folyamatos és az időszakos ellenőrzésért és a korrekciós intézkedésekért, továbbá továbbra is felel valamennyi, a közösségi jog alapján egyébként irányadó kötelezettség teljesítéséért. A bezárást követő időszakra vonatkozóan ezen irányelvben előírt követelményeket ebben az esetben a bezárást követő időszakra vonatkozó tervnek a 7. cikk 7. pontja és a 9. cikk 7. pontja szerint a hatáskörrel rendelkező hatóságnak benyújtott és a hatáskörrel rendelkező hatóság által jóváhagyott előzetes változata alapján kell teljesíteni, amelyet szükség szerint át kell dolgozni.

18. cikk

A felelősség átadása

(1) A tárolóhelynek a 17. cikk (1) bekezdésének a) vagy b) pontja alapján végrehajtott bezárása után, ha és amikor minden rendelkezésre álló tény arra utal, hogy a tárolt CO₂ a jövőben végtelen ideig teljes egészében a tárolóhelyen belül fog maradni, a hatáskörrel rendelkező hatóság – saját kezdeményezésére vagy az üzemeltető kérésére – átveszi a bezárt tárolóhelyért viselt felelősséget, ideértve az egyébként irányadó valamennyi kötelezettség teljesítéséért viselt felelősséget is. Ebből a célból az üzemeltető e kritérium teljesülésének dokumentálására jelentést állít össze, és ezt a jelentést a felelősségátadás jóváhagyása céljából megküldi a hatáskörrel rendelkező hatóságnak.

(2) A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot a hatáskörrel rendelkező hatóság által az (1) bekezdés értelmében a jóváhagyó határozatra vonatkozóan elkészített tervezetről, az üzemeltető jelentéséről és a hatáskörrel rendelkező hatóság által a tervezet elkészítése során figyelembe vett valamennyi egyéb iratról. A Bizottság a jóváhagyó határozat tervezetét a megküldést követően hat hónapon belül véleményezheti.

(3) Az illetékes hatóság a végleges határozatról értesíti a Bizottságot, és ha az a Bizottság véleményétől eltér, megjelöli ennek indokait.

(4) A (3) bekezdés szerinti jóváhagyó határozat megküldésével egyidőben a hatáskörrel rendelkező hatóság – a 17. cikk (2) és (3) bekezdésének megfelelően – a tárolóhely fizikai lezárásával és a sajtolóberendezések eltávolításával kapcsolatban módosított követelményeket határozhat meg az üzemeltető számára. A felelősség a tárolóhely fizikai lezárását és a sajtolóberendezések eltávolítását követően száll át.

(5) Miután az (1)–(4) bekezdésnek megfelelően a hatáskörrel rendelkező hatóság a felelősséget átvette, a folyamatos ellenőrzés elhagyható. Ha azonban szivárgásra vagy jelentős rendellenességre derül fény, a folyamatos ellenőrzést – a probléma nagyságának és a korrekciós intézkedések eredményességének megítéléséhez szükséges mértékben – vissza kell állítani.

(6) Miután az (1)–(4) bekezdésnek megfelelően a hatáskörrel rendelkező hatóság a felelősséget átvette, a volt üzemeltetővel szemben költségtérítési követelésnek nincs helye.

(7) Ha a tárolóhely bezárására a 17. cikk (1) bekezdésének c) pontja alapján került sor, a felelősséget átadottnak kell tekinteni, ha és amikor – a tárolóhely fizikai lezárását és a sajtólóberendezések eltávolítását követően – minden rendelkezésre álló tény arra utal, hogy a tárolt CO₂ a jövőben végtelen ideig teljes egészében a tárolóhelyen belül fog maradni.

19. cikk *Óvadék*

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a kérelmezők – a tagállamok által meghatározott szabályokat követve, óvadék nyújtása vagy más egyenértékű mellékkötelezettség teljesítése formájában, az ezen irányelv alapján kiadott engedélyben foglalt követelmények (ideértve a bezárási eljárásra és a bezárás utáni időszakra vonatkozó követelményeket is), valamint a 2003/87/EK irányelv alkalmazásából fakadó követelmények teljesíthetősége érdekében – a tárolási engedély iránti kérelem benyújtása előtt megfelelő módon tartalékot képezzenek.

(2) Az (1) bekezdésben előírt óvadékokat vagy más egyenértékű mellékkötelezettség teljesítését fenn kell tartani:

- a) a tárolóhelynek a 17. cikk (1) bekezdésének a) vagy b) pontja alapján végrehajtott bezárását követően mindaddig, amíg a 18. cikk (1)–(4) bekezdésének megfelelően a hatáskörrel rendelkező hatóság át nem veszi a tárolóhelyért viselt felelősséget;
- b) ha a hatáskörrel rendelkező hatóság a 11. cikk (3) bekezdésének megfelelően bevonta a tárolási engedélyt:
 - i. az új tárolási engedély kiadásáig;
 - ii. a tárolóhelynek a 17. cikk (1) bekezdésének c) pontja alapján végrehajtott bezárását követően mindaddig, amíg a 18. cikk (7) bekezdésének megfelelően a felelősséget átadottnak nem kell tekinteni.

5. FEJEZET

Harmadik felek hozzáférése

20. cikk *Hozzáférés a szállítóhálózathoz és a tárolóhelyekhez*

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a potenciális használók – a (2)–(4) bekezdésben foglalt feltételekkel, az előállított és elkülönített CO₂ geológiai tárolása céljából – hozzáférjenek a CO₂-szállítóhálózatokhoz és a tárolóhelyekhez.

(2) Az (1) bekezdésben előírt hozzáférést a tagállam által meghatározott módon kell biztosítani. A tagállam a méltányos és nyílt hozzáférés elvét alkalmazza, és figyelembe veszi:

- a) a 4. cikknek megfelelően meghatározott területeken rendelkezésre álló vagy ésszerűen rendelkezésre bocsátható tárolókapacitást, valamint a rendelkezésre álló vagy ésszerűen rendelkezésre bocsátható szállítókapacitást;

- b) azt, hogy a nemzetközi jog és a közösségi jog alapján fennálló CO₂-kibocsátás-csökkentési kötelezettségének mekkora hányadát szándékozik a CO₂ elkülönítésével és geológiai tárolásával teljesíteni;
- c) a hozzáférés megtagadásának szükségességét abban az esetben, ha a műszaki előírások között olyan jellegű összeegyeztethetlenség áll fenn, amely ésszerűen nem küszöbölhető ki;
- d) azt az igényt, hogy tiszteletben kell tartani a tárolóhely, illetve a CO₂-szállítóhálózat tulajdonosának vagy üzemeltetőjének kellően megindokolt és ésszerű igényeit, valamint a tárolóhely, a hálózat vagy a kapcsolódó feldolgozó- és kezelélesítmények vélhetően érintett valamennyi többi felhasználójának érdekeit;
- e) a gyártás és az *upstream* fejlesztés engedélyezésére irányadó nemzeti jogi rendelkezéseknek és közigazgatási eljárásoknak a közösségi joggal összhangban történő alkalmazása iránti igényt.

(3) A CO₂-szállítóhálózat üzemeltetője és a tárolóhely üzemeltetője kapacitáshiányra hivatkozva megtagadhatja a hozzáférést. Hozzáférést csak kellően alapos indokolás kíséretében szabad megtagadni.

(4) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a kapacitáshiányra vagy összeköttetés hiányára hivatkozva hozzáférést megtagadó vállalkozás végrehajtsa a szükséges fejlesztéseket, amennyiben ezek a fejlesztések gazdaságosak vagy a potenciális ügyfél kész őket finanszírozni, és feltéve, hogy ezek a fejlesztések nem befolyásolják hátrányosan a CO₂ szállításának és geológiai tárolásának környezeti értelemben vett biztonságosságát.

21. cikk *Vitarendezés*

(1) A tagállamok – a 20. cikk (2) bekezdésében meghatározott kritériumok és a jogvitákban várhatóan részt vevő felek számának figyelembevételével – gondoskodnak azokról a vitarendezési mechanizmusokról, ennek keretében egy, a felektől független, valamennyi releváns információhoz hozzáférni jogosult hatóság meglétéről, amelyek lehetőséget adnak a CO₂-szállítóhálózathoz és a tárolóhelyekhez való hozzáféréssel kapcsolatos jogviták gyors rendezésére.

(2) Határokon átnyúló jogviták esetében annak a tagállamnak a vitarendezési mechanizmusát kell igénybe venni, amelynek joghatósága arra a CO₂-szállítóhálózatra vagy tárolóhelyre kiterjed, amelyhez a hozzáférést megtagadták. Ha a határokon átnyúló jogvita olyan CO₂-szállítóhálózattal vagy tárolóhellyel kapcsolatos, amely felett több tagállam is rendelkezik joghatósággal, az érintett tagállamok az ezen irányelvben foglalt rendelkezések következetes alkalmazása érdekében egyeztetnek egymással.

6. FEJEZET

Általános rendelkezések

22. cikk

Hatáskörrel rendelkező hatóság

A tagállamok létrehozzák vagy kijelölik azt az egy vagy több hatáskörrel rendelkező hatóságot, amely az ezen irányelvben előírt feladatokat ellátja. Ha több hatáskörrel rendelkező hatóságot jelölnek ki, gondoskodnak az e hatóságok által ezen irányelv értelmében végzett tevékenység összehangolásáról.

23. cikk

Határon átnyúló együttműködés

Az országhatárokat átlépő CO₂-szállítás, valamint a határokon átnyúló tárolóhelyek és tárolókomplexumok tekintetében az érintett tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságai együttesen teljesítik ezen irányelv és az egyébként irányadó közösségi jog követelményeit.

24. cikk

A bezárt tárolóhelyek nyilvántartása

(1) A hatáskörrel rendelkező hatóság nyilvántartást hoz létre és vezet valamennyi bezárt tárolóhelyről és az ezeket a tárolóhelyeket övező tárolókomplexumokról, ideértve a térbeli kiterjedésüket ábrázoló térképeket is.

(2) A nyilvántartást a hatáskörrel rendelkező hatóságok figyelembe veszik a kapcsolódó tervezési eljárásokban, valamint akkor, ha olyan tevékenység engedélyezéséről döntenek, amely a bezárt tárolóhelyen geológiai úton tárolt CO₂-t befolyásolhatja, illetőleg amelyet a bezárt tárolóhelyen geológiai úton tárolt CO₂ befolyásolhat.

(3) Létrehozásakor és valamennyi módosulásakor a nyilvántartást be kell jelenteni a Bizottságnak.

25. cikk

A tagállamok jelentéstételi kötelezettsége

(1) A tagállamok háromévente jelentésben számolnak be a Bizottságnak ezen irányelv alkalmazásáról. Az első jelentést 2011. június 30-ig kell a Bizottságnak megküldeni. A jelentést a Bizottság által a 91/692/EGK irányelv 6. cikkében megállapított eljárással összhangban kidolgozott kérdőív vagy sablon alapján kell elkészíteni. A kérdőívet, illetőleg a sablont az első jelentés benyújtási határideje előtt legalább hat hónappal meg kell küldeni a tagállamoknak.

(2) Az (1) bekezdésben előírt jelentések alapján a Bizottság jelentést tesz közzé ezen irányelv alkalmazásáról.

(3) A Bizottság a tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságai között információcserét szervez ezen irányelv alkalmazásával kapcsolatban.

26. cikk
Szankciók

A tagállamok meghatározzák az ezen irányelv alapján elfogadott nemzeti rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és meghoznak minden szükséges intézkedést e szabályok végrehajtásának biztosítása érdekében. A szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük. A tagállamok ezekről a rendelkezésekről legkésőbb a 36. cikkben meghatározott időpontig értesítik a Bizottságot, továbbá haladéktalanul értesítik a Bizottságot az ezeket érintő minden későbbi módosításról.

27. cikk
A mellékletek módosítása

A Bizottság jogosult módosítani a mellékleteket. Ezek az intézkedések ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek módosítására irányulnak, ezért a 28. cikk (2) bekezdésében előírt ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell őket elfogadni.

28. cikk
Szabbizottság

- (1) A Bizottság munkáját az Éghajlatváltozási Bizottság segíti.
- (2) Erre a bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 5a. cikkének (1)–(4) bekezdését és 7. cikkét kell alkalmazni, a 8. cikk rendelkezéseire is figyelemmel.

7. FEJEZET
Módosuló jogi aktusok

29. cikk
A 85/337/EGK irányelv módosítása

A 85/337/EGK irányelv a következőképpen módosul:

1. Az I. melléklet a következőképpen módosul:
 - a) Az 16. pont helyébe a következő szöveg lép:

„16. Gáz, olaj és vegyi anyagok szállítására szolgáló vezetékek, valamint geológiai tárolásra szánt szén-dioxid-folyamok szállítására szolgáló csővezetékek, amelyek átmérője meghaladja a 800 mm-t, hossza pedig a 40 km-t, beleértve a kapcsolódó nyomásfokozó állomásokat is.”
 - b) A melléklet a következő 23. és 24. ponttal egészül ki:

„23. A XX/XX/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv(*) értelmében vett tárolóhelyek.

24. A XX/XX/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv(*) értelmében geológiai tárolásra szánt CO₂-folyamok elkülönítésére szolgáló létesítmények, ha ezek a CO₂-folyamok e melléklet hatálya alá tartozó létesítményekből származnak vagy az évente elkülönített CO₂-mennyiség legalább 1,5 megatonna.

(*) HL L [...], [...], [...]. o.”

2. A II. melléklet 3. pontja a következő j) alponttal egészül ki:

„j) A XX/XX/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv(*) értelmében az I. melléklet hatálya alá nem tartozó létesítményekből származó, geológiai tárolásra szánt CO₂-folyamok elkülönítésére szolgáló létesítmények.

(*) HL L [...], [...], [...]. o.”

30. cikk

A 96/61/EK irányelv módosítása

A 96/61/EK irányelv I. melléklete a következő 6.9. ponttal egészül ki:

„j) A XX/XX/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv(*) értelmében az ezen irányelv hatálya alá tartozó létesítményekből származó, geológiai tárolásra szánt CO₂-folyamok elkülönítése

(*) HL L [...], [...], [...]. o.”

31. cikk

A 2000/60/EK irányelv módosítása

A 2000/60/EK irányelv 11. cikke (3) bekezdésének j) pontja a harmadik francia bekezdést követően a következő francia bekezdéssel egészül ki:

„– szén-dioxid-folyamok bevezetését tárolási céllal természeti okokból más célra tartósan alkalmatlan földtani közegekbe, amennyiben ezt a műveletet a XX/XX/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv(*) alapján engedélyezték,

(*) HL L [...], [...], [...]. o.”

32. cikk

A 2001/80/EK irányelv módosítása

A 2001/80/EK irányelv a következő 9a. cikkel egészül ki:

„9a. cikk

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy valamennyi olyan, legalább 300 megawatt teljesítményű tüzelőberendezés esetében, amelyre a XX/XX/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv(*) hatálybalépését követően adtak ki eredeti építési engedélyt vagy – ilyen eljárás hiányában – eredeti működési engedélyt, a telephelyen megfelelő méretű hely álljon rendelkezésre a CO₂ elkülönítéséhez és sűrítéséhez szükséges berendezések számára, továbbá arról, hogy előzetesen sor kerüljön az alkalmas tárolóhelyek és az alkalmas szállítóhálózatok meglétének és a CO₂ elkülönítéséhez szükséges átalakítások műszaki megvalósíthatóságának vizsgálatára.

(*) HL L [...], [...], [...]. o.”

33. cikk

A 2004/35/EK irányelv módosítása

A 2004/35/EK irányelv III. melléklete a következő 14. ponttal egészül ki:

„14. A XX/XX/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv(*) értelmében vett tárolóhelyek üzemeltetése.

(*) HL L [...], [...], [...]. o.”

34. cikk

A 2006/12/EK irányelv módosítása

A 2006/12/EK irányelv 2. cikke (1) bekezdésének a) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„a) a légkörbe kibocsátott gáz-halmazállapotú anyagok, valamint a XX/XX/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv(*) rendelkezéseivel összhangban geológiai tárolás céljából elkülönített és szállított, majd geológiai úton tárolt szén-dioxid;

(*) HL L [...], [...], [...]. o.”

35. cikk

Az 1013/2006/EK rendelet módosítása

Az 1013/2006/EK rendelet 1. cikkének (3) bekezdése a következő h) ponttal egészül ki:

„h) a XX/XX/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv(*) rendelkezéseivel összhangban geológiai tárolásra szánt CO₂ szállítása;

(*) HL L [...], [...], [...]. o.”

8. FEJEZET

Záró rendelkezések

36. cikk *Átültetés*

(1) A tagállamok legkésőbb [a kihirdetés után 1 évvel]-ig elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. E rendelkezések szövegét, valamint az e rendelkezések és az irányelv közötti megfelelést bemutató táblázatot haladéktalanul megküldik a Bizottságnak.

A tagállamok által elfogadott rendelkezéseknek hivatkozniuk kell erre az irányelvre, vagy kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozással együtt kell megjelenniük. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok megküldik a Bizottságnak nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az irányelv tárgykörében elfogadnak.

37. cikk *Hatálybalépés*

Ez az irányelv *Az Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

38. cikk *Címzettek*

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

I. MELLÉKLET

KRITÉRIUMOK A 4. CIKK SZERINT A TÁROLÓHELYEK JELLEMZÉSÉHEZ ÉS VIZSGÁLATÁHOZ

A tárolóhelyek 4. cikkben előírt jellemzését és vizsgálatát négy lépésben, a következő kritériumoknak megfelelően kell elvégezni. Egy vagy több ilyen kritérium alkalmazásától el lehet tekinteni abban az esetben, ha a jellemzés és a vizsgálat ennek ellenére alkalmas marad a 4. cikkben előírt célokra.

1. lépés: Adatgyűjtés

Kellő mennyiségű adatot kell összegyűjteni ahhoz, hogy a tárolóhelyről és a tárolókomplexumról olyan *volumetrikus dinamikus háromdimenziós (térbeli) talajmodell* legyen készíthető, amely magában foglalja a fedőkőzetet és a környező területet, így a hidraulikailag kapcsolódó területeket is. Ezeknek az adatoknak legalább a következő, önmagukban összetett jellemzőket kell tartalmazniuk:

- a) a tározó geológiai és geofizikai adatait;
- b) a hidrogeológiai adatokat (különösen az iható talajvíz jelenlétét);
- c) a tározó méretezési adatait (beleértve a besajtolandó CO₂ részére rendelkezésre álló pórustérfogat és a teljes tárcapacitás volumetrikus számítását, a nyomás- és a hőmérsékletviszonyokat, a geológiai közeg besajtolhatóságának függvényében a nyomás-térfogat viselkedést, valamint a besajtott anyagmennyiség függvényében a besajtolási sebességet és időt);
- d) a talajkémiai jellemzőket (oldódási sebességeket, ásványosodási sebességeket);
- e) a talajmechanikai jellemzőket (áteresztőképességeket, talajtörést okozó nyomásértékeket);
- f) a földrengés-veszélyességet (az előidézett földrengések kockázatának elemzését);
- g) azon természetes és mesterséges útvonalak jelenlétét, amelyeken keresztül szivárgás következhet be.

Dokumentálni kell továbbá a tárolókomplexum környezetének következő jellemzőit:

- h) a tárolókomplexum körül elhelyezkedő azon területeket, amelyeket a CO₂-nek a tárolóhelyen történő tárolása befolyásolhat;
- i) a tárolóhely feletti terület lakosságának eloszlását;
- j) a közelben elhelyezkedő értékes természeti erőforrásokat (például a 79/409/EGK és a 92/43/EGK irányelv alapján a Natura 2000 hálózathoz tartozó területeket, az iható talajvizet, a szénhidrogéneket);
- k) a más tevékenységekkel való esetleges kölcsönhatásokat (például szénhidrogének kutatása, kinyerése és tárolása, a víztartó rétegek felhasználása geotermikus energia előállítására);

- 1) a potenciális CO₂-források közelségét (ideértve a gazdaságosan eltárolható CO₂ becsült várható mennyiségét is).

2. lépés: A tárolókomplexum viselkedésének számítógépes szimulációja

Az 1. lépésben összegyűjtött adatok alapján, számítógépes tározószimulátor felhasználásával el kell készíteni a potenciális tárolókomplexum (beleértve a fedőkőzetet és a hidraulikailag kapcsolódó területeket is) *háromdimenziós statikus geológiai talajmodelljét*, illetve ilyen modellek sorozatát. A statikus geológiai talajmodellnek, illetve modellsorozatnak a tárolókomplexumot a következő szempontok figyelembevételével kell leírnia:

- a) a fizikai felfogó geológiai szerkezete;
- b) a tározó talajmechanikai és talajkémiai jellemzői;
- c) az esetleges vetődések vagy törésvonalak jelenléte, lezártsága;
- d) a fedőrétegek (fedőkőzet, lezártság, porózus és áteresztő talajrétegek);
- e) a tárolásra igénybe vett földtani közeg alaprajzi és függőleges kiterjedése;
- f) a pórustérfogat (ideértve a pórustéreloszlást is);
- g) minden más lényeges jellemző.

A modellparaméterek bizonytalanságát minden paraméter tekintetében vizsgálni kell oly módon, hogy az egyes paraméterekre különböző forgatókönyveket veszünk figyelembe, és ezek alapján konfidenciahatárokat határozunk meg. Elemezni kell továbbá a magában a modellben rejlő bizonytalanságokat is.

3. lépés: A biztonság, az érzékenység és a veszélyesség jellemzése

3.1. lépés: A biztonság jellemzése

A biztonságot dinamikus modell alapján kell jellemezni oly módon, hogy a számítógépes tárolókomplexum-szimulátor révén a 2. lépésben előállított háromdimenziós statikus geológiai talajmodell vagy talajmodell-sorozat felhasználásával, egymást követő diszkrét időpontokban szimuláljuk a CO₂ tárolóhelyre történő besajtolását. Ennek során a következő körülményeket kell figyelembe venni:

- a) a lehetséges besajtolási sebességeket és a CO₂ lehetséges jellemzőit;
- b) a kölcsönhatások modellezésének hatékonyságát (vagyis azt, hogy a szimulátor(ok)ban előállított egyes következmények egymásra is kihathatnak);
- c) a kémiai reakciókat (vagyis azt, hogy a besajtott CO₂ és a helyi kőzet közötti reakciók visszahatnak a modellre);
- d) a felhasznált tározószimulátort (egyres eredmények validálása több szimulátor felhasználását igényelheti);
- e) a rövid és a hosszú távú szimulációt (annak meghatározására, hogy évtizedes és évezredek távlatban mi történik a CO₂-vel, figyelembe véve a CO₂ vízben való oldódásának sebességét is).

A dinamikus modell segítségével a következő folyamatokat kell leírni:

- f) a tárolóhelyként felhasznált földtani közeg pórustérfogatának időbeli alakulását;
- g) a CO₂ alaprazi és függőleges kiterjedésének időbeli alakulását;
- h) a tározón belüli CO₂-áramlás jellegét és a fázisviselkedést;
- i) a CO₂ felfogásának mechanizmusait és sebességét (beleértve a túlcordulási pontokat és az oldalirányú és a függőleges lezárásokat is);
- j) a teljes tárolókomplexumon belül a másodlagos rekeszek rendszerét;
- k) a tárolóhelyen rendelkezésre álló tárkapacitást és a nyomásgradienseket;
- l) a talajtörés kockázatát a tárolóhelyként felhasznált földtani közeg(ek)ben és a fedőkőzetben;
- m) annak kockázatát, hogy a CO₂ bejut a fedőkőzetbe (például a fedőkőzet kapilláris belépési nyomásának túllépése vagy a fedőkőzet állapotromlása miatt);
- n) az elhagyott vagy elégtelenül lezárt kutakon keresztüli szivárgás kockázatát;
- o) az anyagelvándorlás sebességét (nyitott végű tározókban);
- p) a talajtörések záródási sebességeit;
- q) a földtani közegekben bekövetkező folyadékkémiai változásokat és az ezek folytán fellépő kémiai reakciókat (pl. a pH megváltozása, ásványképződés), valamint a kémiai reakcióknak a modellre gyakorolt hatását a következmények vizsgálata céljából;
- r) a földtani közegek folyadéktartalmának helyváltoztatásait.

3.2. lépés: Az érzékenység jellemzése

Szimulációkat kell végezni annak megállapítására, hogy a számítás mennyire érzékeny az egyes paraméterek kapcsán tett alapfeltevésekre. A vizsgálatot a statikus geológiai talajmodellben vagy talajmodell-sorozatban a paraméterek módosításával, a dinamikus modellezésben a sebességfüggvények és a kiindulási feltételezések változtatásával kell elvégezni. Ha jelentős érzékenységet tapasztalunk, azt a kockázatelemzésben figyelembe kell venni.

3.3. lépés: A veszélyesség jellemzése

A veszélyességet úgy kell jellemezni, hogy a fent leírt módon elvégzett dinamikus modellezés és biztonságjellemzés eredményeinek felhasználásával megvizsgáljuk a tárolókomplexumból megvalósuló szivárgás lehetőségét. Ennek során figyelembe kell venni egyéb mellett:

- a) a lehetséges szivárgási útvonalakat;
- b) a meghatározott szivárgási útvonalakon keresztüli szivárgás várható intenzitását (a kiáramlási sebességeket);

- c) a lehetséges szivárgás kritikus paramétereit (például a legnagyobb tározónyomást, a legnagyobb besajtolási sebességet, a számítás érzékenységet a statikus geológiai talajmodell vagy talajmodell-sorozat különböző alapfeltevéseire stb.);
- d) a CO₂-tárolás másodlagos hatásait, így különösen a földtani közegben lévő folyadékok kiszorítását és a tárolás folytán létrejövő új anyagokat;
- e) minden más olyan tényezőt, amely veszélyeztetheti az emberi egészséget vagy a környezetet (például a projekthez kapcsolódó műtárgyakat).

A veszélyesség jellemzése érdekében több lehetséges forgatókönyvet kell figyelembe venni, köztük olyanokat is, amelyek a tárolókomplexum biztonságosságát szélsőséges módon teszik próbára.

4. lépés: Kockázatelemzés

A kockázatelemzésnek a 3. lépésben a veszélyesség jellemzése kapcsán kialakított forgatókönyvekre kell vonatkoznia, és a következő elemekből kell állnia:

- a) *a kitettség elemzése* – a tárolókomplexum feletti környezet jellemzői és a területen élő lakosság eloszlása, valamint a 3. lépésben meghatározott lehetséges útvonalakon elszivárgó CO₂ várható viselkedése és sorsa alapján;
- b) *a következmények elemzése* – az egyes fajok, populációk és élőhelyek érzékenysége és a 3. lépésben meghatározott lehetséges szivárgási forgatókönyvek alapján. Szükség szerint figyelembe kell venni annak hatásait, hogy a bioszférában megnő a CO₂ koncentrációja (talaj, tengeri üledék, bentikus vizek (fulladás, hiperkapnia), a CO₂ szivárgása következtében bekövetkező pH-csökkenés). A vizsgálatnak ki kell terjednie a szivárgó CO₂-vel együtt távozó esetleges más anyagok (a CO₂-folyammal együtt besajtoló anyagok, a CO₂ tárolása során képződött anyagok) hatásainak elemzésére is. Ezeket a hatásokat különböző időtartományok és térbeli kiterjedések, illetőleg különböző erősségű szivárgások feltételezésével kell vizsgálni;
- c) *a kockázat jellemzése* – ennek során elemezni kell a tárolóhely rövid és hosszú távú biztonságosságát és integritását, beleértve a javasolt használati feltételekhez tartozó szivárgási kockázat és az elképzelhető legrosszabb környezeti és egészségi hatások elemzését is. A kockázatot a veszélyesség, a kitettség és a következmények elemzése alapján kell jellemezni. A vizsgálatnak magában kell foglalnia a bizonytalansági források elemzését is.

II. MELLÉKLET

KRITÉRIUMOK A 13. CIKK (2) BEKEZDÉSÉBEN ELŐÍRT MONITORINGTERV ÖSSZEÁLLÍTÁSÁHOZ ÉS ÁTDOLGOZÁSÁHOZ, VALAMINT A BEZÁRÁST KÖVETŐ IDŐSZAKBAN VÉGZENDŐ FOLYAMATOS ELLENŐRZÉSHEZ

1. A monitoringterv összeállítása és átdolgozása

A 13. cikk (1) bekezdésében meghatározott ellenőrzési követelmények teljesítése céljából a 13. cikk (2) bekezdésében előírt monitoringtervet a következő kritériumok alapján kell összeállítani, illetve átdolgozni:

1.1. A terv összeállítása

A monitoringtervben részletesen ismertetni kell a projekt elsődleges fázisaiban végrehajtandó folyamatos ellenőrzést, így különösen a kiindulási, az üzemeltetés közbeni és a bezárást követő időszakban végrehajtott ellenőrzést. Minden egyes szakaszra vonatkozóan meg kell határozni:

- a) az ellenőrzés alatt tartandó paramétereket;
- b) az ellenőrzés céljára alkalmazandó műszaki eszközöket és ezek megválasztásának indokait;
- c) az ellenőrzések helyét és a mintavételi helyek felvételének indokait;
- d) az ellenőrzések gyakoriságát és a mintavételi időpontok felvételének indokait.

Az ellenőrzés alatt tartandó paramétereket a folyamatos ellenőrzés céljának megfelelően kell megválasztani. A tervnek ugyanakkor minden esetben tartalmaznia kell a következő paraméterek folyamatos vagy szakaszos figyelését:

- e) a sajtolóberendezésből ellenőrizetlenül eltávozó CO₂ mennyisége;
- f) a sajtolókút bevezetőnyílásán belépő CO₂ térfogata;
- g) a CO₂ nyomása és hőmérséklete a sajtolókút bevezetőnyílásánál (a tömegáram meghatározása céljából);
- h) a besajtoló anyag kémiai összetétele;
- i) a tározó hőmérséklete és nyomása (a CO₂ fázisviselkedésének és fázisállapotának meghatározása céljából).

Az ellenőrzés céljára alkalmazandó műszaki eszközöket a terv összeállításának időpontjában rendelkezésre álló bevált gyakorlati megoldások alapján kell megválasztani. Meg kell fontolni és szükség szerint igénybe kell venni a következő lehetőségeket:

- j) a CO₂ földfelszín alatti jelenlétének, elhelyezkedésének és vándorlási útvonalainak kimutatására képes technológiák;

- k) olyan technológiák, amelyek a tárolóhelyként igénybe vett földtani közegekről a 4. cikk és az I. melléklet alapján összeállított térbeli geológiai modelleken végrehajtott térbeli numerikus szimuláció révén információkat szolgáltatnak a CO₂-test nyomás–térfogat viselkedéséről és telítettségének alaprajzi, illetve térbeli eloszlásáról;
- l) olyan technológiák, amelyek – jelentős rendellenességek vagy a CO₂-nek a tárolókomplexumon kívülre távozása esetén – nagy területet átfogva, a tárolókomplexum teljes alaprajzi területére vonatkozóan és azon túlmenően is képesek információkat szolgáltatni az esetleg korábban figyelmen kívül hagyott szivárgási útvonalakról.

1.2. A terv átdolgozása

A folyamatos ellenőrzés során összegyűjtött adatokat elemzésnek kell alávetni. A mérési eredményeket össze kell hasonlítani a térbeli nyomás–térfogat viselkedés és telítődési viselkedés dinamikus szimulációja révén a 4. cikk, illetve az I. melléklet 3. lépése szerint végrehajtott biztonságjellemzés során kapott értékekkel.

Ha a mért és a számított viselkedés között jelentős eltérés adódik, akkor a térbeli modellt újra kell kalibrálni oly módon, hogy a mért viselkedést tükrözze. Az újrakalibrálásnak a monitoringterv szerinti megfigyelések során nyert adatokon kell alapulnia, és ha az újrakalibrálás alapfeltevéseinek megbízhatósága szükségessé teszi, további adatokat is be kell szerezni.

Az újrakalibrált modell, illetve modellsorozat felhasználásával ismételten végre kell hajtani az I. mellékletben előírt 2. és 3. lépést, és új veszélyességi forgatókönyveket és kiáramlási sebességeket kell meghatározni. Az új forgatókönyvek alapján felül kell vizsgálni és szükség szerint módosítani kell az I. melléklet 4. lépése alapján elkészített kockázatelemzést.

Ha a korábbi adatok összevetése és az újrakalibrálás új CO₂-forrásra, útvonalra vagy kiáramlási sebességekre derít fényt, a monitoringtervet megfelelően módosítani kell.

2. Folyamatos ellenőrzés a bezárást követő időszakban

A bezárást követő időszakban a folyamatos ellenőrzést a 13. cikk (2) bekezdésében és a fenti 1.2. pontban meghatározott monitoringterv végrehajtása során összegyűjtött, illetve számított adatok alapján kell végezni. Ennek az ellenőrzésnek különösen a 18. cikk (1) bekezdésében foglaltakhoz kell információkat szolgáltatnia.

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT CÍME

Javaslat: az Európai Parlament és a Tanács irányelve a szén-dioxid geológiai tárolásáról, valamint a 85/337/EGK és a 96/61/EK tanácsi irányelv, a 2000/60/EK, a 2001/80/EK, a 2004/35/EK és a 2006/12/EK irányelv és az 1013/2006/EK rendelet módosításáról.

2. TEVÉKENYSÉGALAPÚ GAZDÁLKODÁSI ÉS KÖLTSÉGVETÉS-TERVEZÉSI KERET

Környezetvédelem (alcímkód: 0703 – A közösségi környezetvédelmi politika és jogszabályok végrehajtása).

3. KÖLTSÉGVETÉSI TÉTELEK

3.1. Költségvetési tételek (működési tételek és kapcsolódó technikai és igazgatási segítségnyújtási tételek (korábban: BA-tételek)), illetve megnevezések:

Környezetvédelmi pénzügyi eszköz, LIFE+, 2007–2013. (07.03.07.).

3.2. A fellépés és a pénzügyi kihatás időtartama:

A CO₂-tárolóhelyek engedélyezéséről meghozandó határozatok tervezeteinek Bizottság általi felülvizsgálata nincs időhöz kötve. A szakértőket megillető költségtérítés kifizetésére vonatkozó rendelkezések időbeli hatályát a környezetvédelmi pénzügyi eszköz (LIFE+) „Környezetvédelmi politika és irányítás” összetevőjének időtartama határozza meg, amely 2007. január 1-jétől 2013. december 31-ig tart.

3.3. Költségvetési jellemzők:

Költségvetési tétel	Kiadás típusa		Új	EFTA-hozzájárulás	Tagjelölt országok hozzájárulásai	A pénzügyi terv fejezete
070307	nem kötelező	diff.	IGEN	NEM	NEM	2.

4. A FORRÁSOK ÁTTEKINTÉSE

4.1. Pénzügyi források

4.1.1. A kötelezettségvállalási előirányzatok és a kifizetési előirányzatok áttekintése

millió EUR (három tizedesjegyig)

Kiadás típusa	Szakasz száma		2008	2009	2010	2011	2012	2013 és később	Összesen
---------------	---------------	--	------	------	------	------	------	----------------	----------

Működési kiadások²¹

Kötelezettségvállalási előirányzatok	8.1.	a	0	0	0	0,6068	0,6068	0,6068	3,6228
Kifizetési előirányzatok		b	0	0	0	0,6068	0,6068	0,6068	3,6228

A referenciaösszegbe beletartozó igazgatási kiadások²²

Technikai és igazgatási segítségnyújtás (NDE)	8.2.4.	c	0	0	0	0	0	0	0
---	--------	---	---	---	---	---	---	---	---

TELJES REFERENCIAÖSSZEG

Kötelezettségvállalási előirányzatok		a+c	0	0	0	0,6068	0,6068	0,6068	3,6228
Kifizetési előirányzatok		b+c	0	0	0	0,6068	0,6068	0,6068	3,6228

A referenciaösszegbe nem beletartozó igazgatási kiadások²³

Személyi és kapcsolódó kiadások	8.2.5.	d	0	0	0	0,0648	0,0648	0,0648	0,1944
A referenciaösszegbe nem beletartozó, a személyi és kapcsolódó kiadásoktól eltérő kiadások	8.2.6.	e	0	0	0,027	0,096	0,046	0,096	0,265

²¹ Olyan kiadások, amelyek nem tartoznak az érintett xx. cím xx 01. alcíme alá.

²² A(z) xx. cím xx 01 04. jogcímcsoport alá tartozó kiadások.

²³ A(z) xx 01. alcím alá tartozó, a(z) xx 01 04. és a(z) xx 01 05. jogcímcsoportokon kívüli kiadások.

A fellépés indikatív összköltsége

TELJES KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ELŐIRÁNYZAT, beleértve a személyi költséget	a+ c+ d +e	0	0	0,027	0,7676	0,7176	0,7676	2,2798
TELJES KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZAT, beleértve a személyi költséget	b +c + d +e	0	0	0,027	0,7676	0,7176	0,7676	2,2798

A társfinanszírozás részletezése

Ha a javaslat értelmében tagállamok (adja meg, melyek) vagy más szervek társfinanszírozást nyújtanak, akkor az alábbi táblázatban adja meg a társfinanszírozás becsült nagyságát (ha több szervezet nyújt társfinanszírozást, a táblázat további sorokkal bővíthető):

millió EUR (három tizedesjegyig)

Társfinanszírozó szerv		2008	2009	2010	2011	2012	2013 és később	Összesen
.....	f	0	0	0	0	0	0	0
TELJES KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ELŐIRÁNYZAT társfinanszírozással	a+c+d +e+f	0	0	0,027	0,7676	0,7176	0,7676	2,2798

4.1.2. A pénzügyi programozással való összeegyeztethetőség

- A javaslat összeegyeztethető a jelenlegi pénzügyi programozással.
- A javaslat miatt a pénzügyi terv vonatkozó fejezetének átdolgozása szükséges.
- A javaslat miatt szükség lehet az intézményközi megállapodás²⁴ rendelkezéseinek alkalmazására (azaz rugalmassági eszköz alkalmazására vagy a pénzügyi terv módosítására).

4.1.3. A bevételre gyakorolt pénzügyi hatás

- A javaslatnak nincs kihatása a bevételre
- A javaslatnak van pénzügyi kihatása – a bevételre gyakorolt hatása a következő:

²⁴ Lásd az intézményközi megállapodás 19. és 24. pontját.

millió EUR (egy tizedesjegyig)

Költségvetési tétel	Bevétel	A fellépést megelőző év [n-1-edik év]	A fellépés után					
			[n-edik év]	[n+1]	[n+2]	[n+3]	[n+4]	[n+5]
	a) Bevétel abszolút összege							
	b) A bevétel változása	Δ						

4.2. Teljes munkaidős egyenértékben kifejezett személyi állomány (beleértve a tisztviselőket, az ideiglenes és a külső személyi állományt) – a részleteket lásd a 8.2.1. pontban

Éves szükségletek	2008	2009	2010	2011	2012	2013 és később
A személyi állomány teljes létszáma	0	0	0	0,6	0,6	0,6

5. JELLEMZŐK ÉS CÉLKITŰZÉSEK

5.1. A rövid, illetve hosszú távon kielégítendő igény

A CO₂ geológiai tárolása újszerű technológia, a javaslat a tárolóhelyek engedélyezésére irányadó követelményeket határozza meg. A tárolóhelyek engedélyezése nagyon fontos döntés, mert a tárolóhely helyes megválasztásával minimalizálható a jövőbeni szivárgás és az ehhez társuló nem kívánt következmények kockázata. A technológia bevezetésének kezdeti szakaszában fokozottan kívánatos, hogy az Európai Unióban az engedélyezés egységességét külön intézkedések garantálják.

5.2. A közösségi részvétel által képviselt hozzáadott érték, valamint a javaslatnak az egyéb pénzügyi eszközökkel való összeegyeztethetősége és esetleges szinergiája

Az engedélyezés egységességének garantálását szolgáló javasolt mechanizmus az engedélytervezetek közösségi szintű felülvizsgálatát és a Bizottság véleményezési kötelezettségét tartalmazza. A felülvizsgálat során a Bizottság: (i) ellenőrzi, hogy az irányelv követelményeit helyesen alkalmazták-e az adott tárolóhelyre; (ii) megállapítja, hogy kellően részletes vizsgálatokat végeztek-e az irányelvben előírt követelmények, különösen pedig a lehetséges szivárgással és a környezetre és az egészségre gyakorolt hatásokkal kapcsolatos követelmények teljesülésének ellenőrzésére; (iii) értékeli a vizsgálatok során figyelembe vett adatok és a felhasznált

²⁵ Szükség esetén, ha a fellépés időtartama hat évnél hosszabb, a táblázat további oszlopokkal bővíthető.

eszközök, módszerek megbízhatóságát; (iv) megállapítja, hogy a rendelkezésre álló adatok kellően alátámasztják-e az engedélytervezetben foglaltakat.

5.3. A javaslat céljai, az attól várt eredmények, illetve az azzal összefüggő mutatók a tevékenység alapú irányítás keretében

Az engedélyező határozatok felülvizsgálatának az a célja, hogy garantálja a CO₂-tárolás biztonságosságát szolgáló, a javasolt irányelvben előírt szabályok alkalmazásának egységességét. A felülvizsgálat folyamata és a felülvizsgálat során megszerzett tapasztalatok jó alapot fognak szolgáltatni a szabályokhoz kapcsolódó általános alkalmazási útmutatók kidolgozásához is.

5.4. Végrehajtási módszer (indikatív)

X Központosított irányítás

- közvetlenül a Bizottság által
- közvetetten a következőknek történő hatáskör-átruházással:
 - végrehajtó hivatalok
 - a Közösségek által létrehozott, a költségvetési rendelet 185. cikkében említettek szerinti szervek
 - tagállami közintézmények/közfeladatot ellátó szervek

Megosztott vagy decentralizált irányítás

- a tagállamokkal
- harmadik országokkal

Közös irányítás nemzetközi szervezetekkel (nevezze meg)

Megjegyzések:

6. FELÜGYELET ÉS ÉRTÉKELÉS

6.1. Felügyeleti rendszer

A Bizottság információcserét fog szervezni a tagállamok illetékes hatóságai között a javasolt irányelv végrehajtásáról, így különösen az engedélyezési határozatok tervezetének felülvizsgálata tárgyában elkészítendő jelentésekről.

A Bizottság által az irányelv végrehajtása érdekében kötött szerződésekben rendelkezni kell a Bizottság (vagy meghatalmazottja) felügyeleti és pénzügyi ellenőrzési jogköréről és a Számvevőszék ellenőrzési jogköréről, mindkét esetben szükség szerint a helyszíni ellenőrzésekre is kiterjedően.

6.2. Értékelés

6.2.1. Előzetes értékelés

A javaslatot alátámasztó hatásvizsgálat elemezte a kezdeti időszakra vonatkozóan az irányelv következetes alkalmazásának biztosítására rendelkezésre álló lehetőségeket, és megállapította, hogy a legelőnyösebb megoldás az, ha a Bizottság felülvizsgálati jogkört kap.

6.2.2. Az időközi/utólagos értékelés nyomán hozott intézkedések (hasonló, korábbi tapasztalatok tanulsága)

Nem alkalmazandó.

6.2.3. A jövőbeni értékelések feltételei és gyakorisága

Az irányelv hatályosulásáról háromévente elkészítendő jelentésében a Bizottság be fog számolni az engedélyezési határozatok tervezetének felülvizsgálatáról, ezen belül különösen elemzi, hogy milyen eredményeket sikerült elérni a jogalkalmazás EU-n belüli következetessége tekintetében, illetőleg értékeli a megszerzett tapasztalatokat.

7. CSALÁS ELLENI INTÉZKEDÉSEK

A 14., 15., 16., 18., 19., 20., és 21. belső ellenőrzési standardot és az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendeletben lefektetett elveket maradéktalanul alkalmazni kell.

A Bizottság a 2988/95/EK, Euratom és a 2185/96/EK, Euratom tanácsi rendelettel, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban köteles gondoskodni arról, hogy az e program keretében finanszírozott intézkedések végrehajtása során a Közösség pénzügyi érdekeit a csalással, a korrupcióval és az egyéb jogellenes tevékenységekkel szemben alkalmazott megelőző intézkedések, továbbá hatékony ellenőrzés, a jogosulatlanul kifizetett összegek behajtása, valamint – szabálytalanság észlelése esetén – hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciók védjék.

8. A FORRÁSOK RÉSZLETEZÉSE

8.1. A javaslat célkitűzéseinek pénzügyi költségei

Kötelezettségvállalási előirányzatok millió euróban (három tizedesjegyre)

(Fel kell tüntetni a célkitűzésekre, a cselekvésekre és a teljesítésekre vonatkozó fejezeteket)	Teljesítés típusa	Átlagos költség	2008		2009		2010		2011		2012		2013 és később		Teljesítés száma
			Teljesítések száma	Összköltség	Teljesítések száma	Összköltség	Teljesítések száma	Összköltség	Teljesítések száma	Összköltség	Teljesítések száma	Összköltség	Teljesítések száma	Összköltség	
1. MŰKÖDÉSI CÉLKITŰZÉS: Engedélytervezetek felülvizsgálata a tudományos bizottságban															
1. fellépés: Ülésekkel kapcsolatos költségtérítések		0,003	0	0,000	0	0,000	0	0,000	2	0,006	2	0,006	2	0,006	6
2.fellépés: Vizsgálatok		0,0004	0	0,000	0	0,000	0	0,000	2	0,0008	2	0,0008	2	0,0008	6
3. intézkedés: Tanulmányok		0,3	0	0,000	0	0,000	0	0,000	2	0,6	2	0,6	2	0,6	6
1. célkitűzés részösszege				0,000		0,000		0,000		0,6068		0,6068		0,6068	
ÖSSZKÖLTSÉG				0,000		0,000		0,000		0,6068		0,6068		0,6068	

8.2. Igazgatási kiadások

8.2.1. A személyi állomány létszáma és típusa

A foglalkoztatás jellege		A fellépés kezelésére a meglévő és/vagy pótlólagos állományból kirendelendő létszám (álláshelyek száma/teljes munkaidős egyenérték)					
		2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tisztviselők vagy ideiglenes alkalmazottak ²⁶ (XX 01 01.)	A*/AD	0	0	0	0,4	0,4	0,4
	B*, C*/AST	0	0	0	0,2	0,2	0,2
A(z) XX 01 02. jogcímsoporthoz finanszírozott állomány ²⁷							
A(z) XX 01 04/05. jogcímsoporthoz finanszírozott egyéb állomány ²⁸							
ÖSSZESEN		0	0	0	0,6	0,6	0,6

8.2.2. A fellépés keretében felmerülő feladatok leírása

Az A*/AD kategóriájú tisztviselő a tudományos bizottság titkársági feladatait látja el, gondoskodik az adminisztrációs támogatás beszerzéséről, valamint arról, hogy a tudományos bizottság értékelését követően a Bizottság által elfogadott vélemény megalkotása során a résztvevők a belső eljárások szerint járjanak el. Az AST kategóriájú tisztviselő adminisztrációs támogatást nyújt.

8.2.3. A jogszabályban meghatározott állomány eredete

- A cserére vagy meghosszabbításra kerülő program irányításához jelenleg hozzárendelt álláshelyek
- Az n-edik évi politikai stratégia/előzetes költségvetés-tervezet keretében már hozzárendelt álláshelyek

²⁶ Amelynek költségét NEM fedezi a referenciaösszeg.

²⁷ Amelynek költségét NEM fedezi a referenciaösszeg.

²⁸ Amelynek költségét tartalmazza a referenciaösszeg.

- A következő éves politikai stratégia/előzetes költségvetés-tervezet eljárásának keretében igénylendő álláshelyek
- Az érintett szolgálaton belül meglévő állomány felhasználásával átcsoportosítandó álláshelyek (belső áthelyezés)
- Az n-edik évben szükséges, de az éves politikai stratégiában/előzetes költségvetés-tervezetben az adott évre nem előirányozott álláshelyek

8.2.4. A referenciaösszegbe beletartozó egyéb igazgatási kiadások (XX 01 04/05. –
Igazgatási kiadások)

millió EUR (három tizedesjegyig)

Költségvetési tétel (szám és megnevezés)	2008	2009	2010	2011	2012	2013 és később	ÖSSZESEN
1. Technikai és igazgatási segítségnyújtás (beleértve a kapcsolódó személyi költségeket)							
Végrehajtó hivatalok ²⁹							
Egyéb technikai és igazgatási segítségnyújtás							
– belső							
– külső							
Teljes technikai és igazgatási segítségnyújtás	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

8.2.5. A referenciaösszegbe nem beletartozó személyi és kapcsolódó költségek

millió EUR (három tizedesjegyig)

A személyi állomány fajtája	2008	2009	2010	2011	2012	2013 és később
Tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak (XX 01 01.)	0	0	0	0,0648	0,0648	0,0648
A(z) XX 01 02. jogcímcsoportból finanszírozott személyi állomány (kisegítő alkalmazottak, kihelyezett tagállami szakértők, szerződéses alkalmazottak stb.) (adja meg a költségvetési tételt)						
Személyi és kapcsolódó – a referenciaösszegbe NEM beletartozó – költségek összesen	0	0	0	0,0648	0,0648	0,0648

Számítás – *Tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak*

²⁹ Hivatkozni kell az érintett végrehajtó hivatal(ok)ra vonatkozó pénzügyi kimutatásra.

A 8.2.1. pont szerinti 1 fő AD kategóriájú tisztviselő alapbére 0,108 millió EUR.

Számítás – *A(z) XX 01 02. jogcímcsoportból finanszírozott személyi állomány*

8.2.6. A referenciaösszegbe nem beletartozó egyéb igazgatási kiadások

millió EUR (három tizedesjegyig)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013 és később	ÖSSZESEN
XX 01 02 11 01 – Kiküldetések	0	0	0	0,019	0,019	0,019	0,057
XX 01 02 11 02 – Ülések és konferenciák	0	0	0	0,05	0	0,05	0,1
XX 01 02 11 03 – Bizottságok ³⁰	0	0	0,027	0,027	0,027	0,027	0,108
XX 01 02 11 04 – Tanulmányok és konzultációk							
XX 01 02 11 05 – Információs rendszerek							
Egyéb irányítási kiadások összesen (XX 01 02 11.)							
Egyéb igazgatási jellegű kiadások (a költségvetési tétel megadása mellett)							
A személyi és kapcsolódó költségeken kívüli – a referenciaösszegbe NEM beletartozó – igazgatási kiadások összesen			0,027	0,096	0,046	0,096	0,266

Számítás – *A referenciaösszegbe nem beletartozó egyéb igazgatási kiadások*

A tudományos bizottság minden üléséhez 10 kiküldetést vettünk figyelembe (évi 2 üléssel számolva). Egy kiküldetés költsége 950 EUR, a végösszeg 0,019 millió EUR.

Kétévenként megrendezendő konferencia 2011-től kezdve, alkalmanként 0,05 millió EUR.

³⁰ Meg kell határozni a bizottság típusát és azt a csoportot, amelyikhez tartozik.

2010-től évente szakbizottsági ülés (alkalmanként 27 000 EUR) információcsere, valamint az alkalmazási útmutató és az ajánlások elfogadása céljából, a tagállamok összehangolt fellépésének elősegítése érdekében.

A személyi állományra és az igazgatási forrásokra vonatkozó igényt az éves elosztási eljárás keretében a tevékenységet igazgató főigazgatósághoz rendelt költségvetésből kell fedezni.